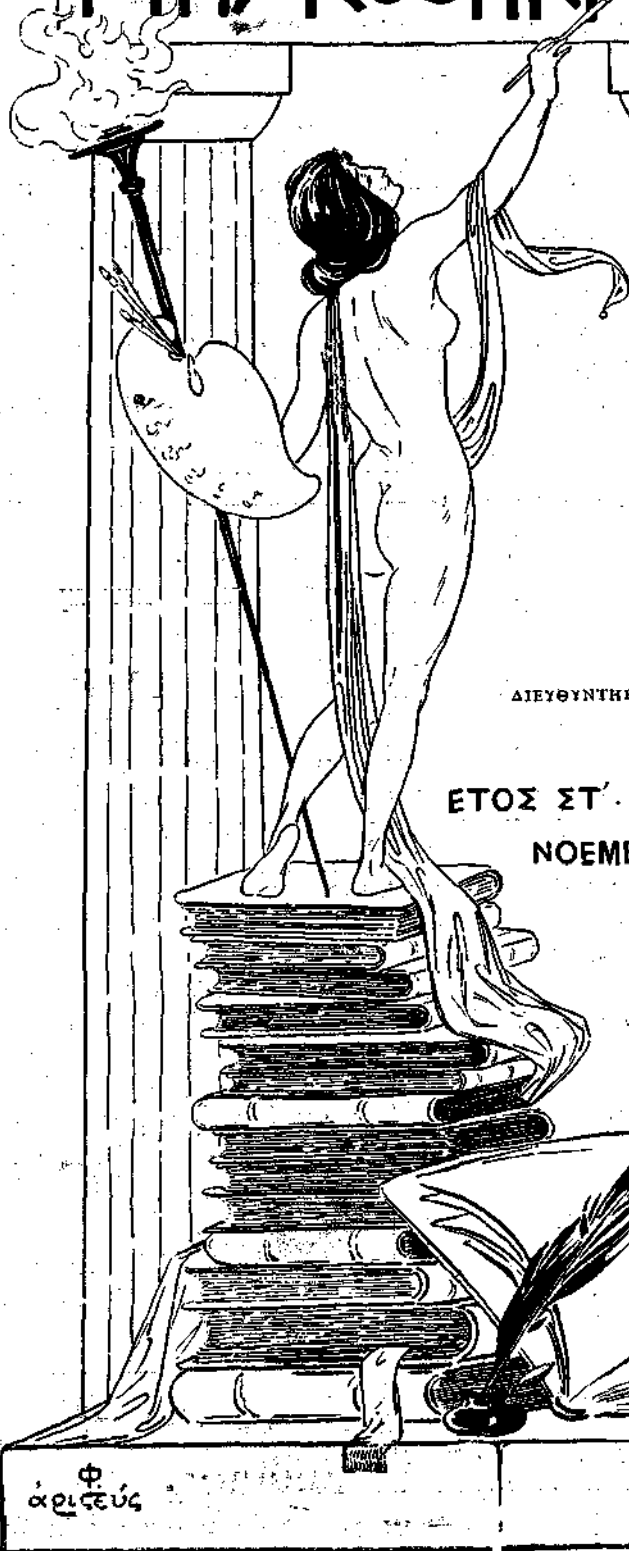

ΓΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄ ΤΕΥΧΟΣ ΕΘ' - Ο' (69-70).
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1906.

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 85

Φ
ἀριστεύς

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἑτησία δρ. 12. - ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δρ. 1.-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ εις την αρχήν εκάστου μηνός εν Ἀθήναις.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὀδὸς Γ'. Σεπτεμβρίου 85. (Πλατεία Κυριακοῦ).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Ἐτησίᾳ ἐν Ἑλλάδι δρ. 12.— Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ. Ἐπὶ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

ΤΟ ΣΜΑΡΑΓΓΙ. Ἐπὶ Ρ. Παρίση.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.— (Ἡ ζωὴ μου.— Ὁ ποιητής). Ἐπὶ Ἀνϋ-Ρενὸ ἂ Ὑνερμόντ (Μετάφρασις Σ. Μαρτίνοβιτς).

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ.

ΝΕΟΝ ΠΝΕΥΜΑ. Ἐπὶ Μ. Σιγούρου.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ. Ἐπὶ Θ. Ζωϊτοπούλου.

ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐπὶ Καθημερωῦ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΣΟΛΗΝ. Σάμος. Ἐπὶ Σ. Θαλασσινοῦ.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ. Ἐπὶ Ἰωάννης Καραθεοδωρή.

Ἡ Ἐξομολογησις. (Σάμος). Ἐπὶ Τ. Κονόρθου.

Ἡ ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΖΩΗ. Ἐπὶ Ἀνϋ-Ρενὸ ἂ Ὑνερμόντ.

(Μετάφρασις).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ. (Ἐθνικὴ συνείδη-

σις.— Ἡ ἠθοποιὸς Σουλτζερ.— Ἀδελφαὶ Ρονταίν.

—Ματθ(ἰδ)η Κρέμερ).

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΠΥΡΗΟΛΗΣΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΝΑΥΑΡΧΙΑΟΣ ἐν

Ἐρισσῷ. Ἐπὶ Α. Προσαλέντη.

ΑΔΕΛΦΑΙ ΡΟΔΗΑΙΝ.

Α. Β. Υ. ΠΡΗΚΗΠΗΣΣΑ ΑΔΙΚΗ.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ ΚΡΕΜΕΡ.

ΦΑΛΛΙΕΡ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΜΑΡΘΑ ΒΡΑΝΔΕΣ.

ΠΥΡΦΟΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ. (Τοιχογραφία Ἀκαδη-

μίας).

ἩΘΟΠΙΟΣ ΣΟΥΛΤΖΕΡ.

Ἐξεδόθησαν

“ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ,”

Ἐντυπώσεις καὶ σκέψεις

ΔΗΜ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ τῆς «Πινακοθήκης».

Τόμος κομῆς ἐκ σελίδων 84.

Δραχμὴ μία

Τὰ «Φύλλα Ἡμερολογίου», διεντυπώθησαν δωρεάν εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης», ἐκδοθέντα ἀντὶ τοῦ τεύχους τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου.

Ἐξεδόθη

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

Φωτοτυπία τριχρώμος

Τὸ δῶρον τοῦ ΣΤ'. ἔτους πρὸς τοὺς συνδρομητὰς μας.

Διὰ τοὺς μὴ τοιοῦτους Δραχ. 2.

Τὸ πρόσθετον φύλλον τῆς «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ», δὲ ἐκδοθῆ πανηγυρικόν.

Ἡ ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ»

δὲ κοσμηθῆ διὰ τῆς ἐκτάκτου συνεργασίας διακεκριμένων λογίων.

Ὁ Φερδινάνδης Παπακωνσταντίνου εὐσεβοῦν τὴν Τουρκικὴν Ναυαρχίαν ἐν Ἐρισσῷ.

Α. ΠΡΟΣΑΛΕΝΤΗΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

ΦΘΙΝΟΘΗΣΑΝ οί παγεροί ασκοί του Αϊόλου και ὁ ἄνθρωπος συστέλλεται. Τρέμει. φοβεῖται τὴν γιγαντιαίαν πνοὴν ἣτις ρυτιδώνει τὸν οὐρανόν, καὶ συρραίνει τὴν ξηρὰν μετὰ τὴν θάλασσαν κατὰ τρόπον τῶσαν

παραδόξον, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ πλέον οὔτε αὐτὸς ὁ Θεὸς πού ἀρχίζει τὸ βασίλειον τῆς μετῆς, καὶ πού τελειώνει τῆς ἄλλης τὸ βασίλειον.

Ἡ ψυχὴ πονεῖ καὶ προσεύχεται. Καὶ ὁμοῦ οὔτε πονεῖ ἀκόμη, οὔτε προσεύχεται. Αἰσθάνεται κἄτι, ὡς ἂν προαίσθημα κάποιου πόνου. Αἰσθάνεται κἄτι, ὡς ἂν ἀνάγκη κάποιας προσευχῆς. Θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἶπῃ ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὸ προκύλιον τῶν δύο αὐτῶν διαφόρων Ναῶν, τῆς Προσευχῆς καὶ τοῦ Πόνου, καὶ ὅτι δὲν τολμᾷ νὰ εἰσελθῇ ἐντός, φοβουμένη τὴν ἀλλοίωσιν καὶ τὴν καταπτώσιν ἣτις ἐν αὐτῇ θὰ ἐπέλθῃ.

Διὰ μέσου τῆς ἀχλύος τοῦ Φθινοπώρου, διακρίνει τὴν ὠχρὰν σιλουέταν ἐνὸς σκελετοῦ πλησιάζοντος. Διὰ μέσου τῶν μαραζιμένων χρωμάτων διακρίνει τὸ ἄχρουν μετῆς σινδόνος, ἣτις μέλλει νὰ συγκαλύψῃ ἐντός ὀλίγου καὶ μέχρι τῆς ἐλαχίστης του γωνίας τὸ σῶμα. Καὶ διὰ μέσου ἀκόμη μετῆς καταστάσεως ταλαντευομένης μεταξύ ἐκνευρισμοῦ καὶ διεγέρσεως, καὶ πότε ἀποκλινούσης

πρὸς τὸν μὲν, καὶ πότε πρὸς τὴν δὲ ἀποκλινούσης, διακρίνει τὴν προσέγγισιν μετῆς φάσεως ἣτις μᾶλλον εἰς τὸν θάνατον ἀνήκει ἢ εἰς τὴν ζωὴν, φάσεως ἀτόνου ἀναιμικῆς, χωρὶς νεύρα, χωρὶς διεγέρσεως, χωρὶς θερμότητα...

Ὁ χειμῶν.

Διὰ τὰς διερχομένας τὴν ζωὴν μετὰ ἀπολαύσεις καὶ εὐτυχίαν, βεβαίως οἱ λόγοι ἀστεῖοι θὰ ἦνε καὶ ἀνόητοι. Διότι δι' αὐτὰς ὁ χειμῶν προσθέτει εἰς τὴν χαρὰν τῶν καὶ πληθύνει τὰ σκιρτήματα τῆς καρδίας τῶν. Ἀλλὰ διὰ τὰς διερχομένας τὴν ζωὴν μετὰ στερήσεις οἱ λόγοι μου ὄχι μόνον ἀστεῖοι καὶ ἀνόητοι δὲν θὰ ἦνε, ἀλλὰ πιθανόν καὶ νὰ κάμουν ν' ἀναγνωσθεῖν αἱ γραμμαῖ μου μετὰ κάποιαν συμπάθειαν.

Καὶ ἐγὼ γράφω διὰ τὰς δευτέρας.

Ὁ εὐτυχὴς δὲν ἔχει ἀνάγκη διὰ τίποτε γνωρίζει νὰ εὐρίσκη μόνος του τὴν εὐτυχίαν, ἀφοῦ διὰ τὴν εὐτυχίαν εἶνε διατεθειμένη ἡ ψυχὴ του. Πρὸς τί λοιπὸν νὰ χύνη τις αἷμα δι' αὐτόν, ἀφοῦ οὔτε τὸ αἷμα θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἴδῃ, οὔτε τοὺς λόγους καὶ διὰ τοῦ αἵματος ἐκφραζομένους θὰ ἠμπορέσῃ νὰ αἰσθανθῇ;

Ὁ εὐτυχὴς ὁμοιάζει μετὰ μάρμαρον λεῖον καὶ κατεργασμένον. Εἶτε πλένεται μετὰ σταγόνας τῆς ὀρόσου νυκτὸς ἑαρινῆς καὶ εὐδαίμονος, εἶτε βρέχεται μετὰ δάκρυα πένθους ψυχοραγοῦντος κατὰ νύκτα χειμερινῆν καὶ πένθιμον, ἀναλλοίω-

τον μένει καὶ ἀδιάφορον. Καὶ ἐγὼ τοὺς λίθους τοὺς ἀπεχθάνομαι.

Ἐὰν ἠγάπησα καὶ υἰοθέτησα τὴν πέναν, δὲν τὸ ἔκαμα οὔτε ἀπὸ ἐγωισμόν ὅτι θὰ ἠμπορέσω νὰ παρουσιάσω εἰς τὸν κόσμον ἔργα ὑπέροχα, οὔτε ἀπὸ πόθον ὅπως παρουσιασθῶ διὰ ταύτης μεγαλοφυῆς, καὶ ἐξασφαλίσω τὸν θαυμασμόν τῶν ἀναγινωσκόντων. Τὸ ἔκαμα ἀπλοῦστα διὰ τὸν μόνον λόγον ὅτι ἠσθάνομην βαθεῖα μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὅτι θὰ ἠμπορούσα ν' ἀπέτεινα ὀλίγους λόγους παρηγόρους εἰς τὴν δυστυχίαν. Διότι, καθὼς εἶπον καὶ ἀνωτέρω, ἡ δυστυχία μόνον ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν συμπάθειαν τοῦ πλησίον.

Τὸ ἀθάνατον ρητόν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, κατὰ τὴν τροπὴν τὴν ὁποῖαν ἔχει λάβῃ ὁ γενικὸς χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου, μιλταίως φωνάζει ἀπὸ τὰς στήλας τῆς Ἱερᾶς Βίβλου.

Καὶ νομίζω ὅτι βλέπω διὰ μέσου τῆς πνευματικῆς αὐτῆς καταπτώσεως, καὶ τῆς φοικτικῆς αὐτῆς καὶ ἀσυγχωρήτου πλέον παρεξηγήσεως τῶν ὑψηλῶν λόγων τὰ ὁποῖα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει, καὶ ἡ φύσις ὑλόκληρος προσπαθεῖ νὰ ἐρηνεύσῃ ἢ μᾶλλον νὰ ὑπενθυμῆσῃ εἰς τὸν ἐπιλήθοντα ἄνθρωπον, νομίζω ὅτι βλέπω ἓνα Χριστόν νὰ συγκαλύπτῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ ἀφατον ἀπελπισίαν διὰ τῶν χειρῶν, καὶ νὰ μὴ γνωρίζῃ τοῦ νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν, διὰ νὰ μὴ ἀτενίσῃ πλέον τὸν κόσμον αὐτόν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῖους μάτην ἠγωνίσθη νὰ ἐξευγενίσῃ καὶ ν' ἀναπτύξῃ, ἐκμεταλλευόμενος τὸν πλοῦτον τοῦ πνεύματός του, καὶ τοῦ σώματός του τὴν θεῖαν δύναμιν!..

**

Ἄς μοῦ συγχωρηθῇ ἡ ἐλαστικότης αὐτῆ τῆς φαντασίας. Ἦρχισα ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ κατέληξα εἰς τὴν ψυχὴν, διότι εἶνε ἀλληλένδετα τὰ δύο ταῦτα· καὶ ἐφ' ὅσον εἶνε ἀλληλένδετα, ἡ φαντασία πάντοτε θὰ ὑποπίπτῃ εἰς τὸ κῆμα τῆς αὐτοῦ.

Δὲν ἠξέυρω. Αἰσθάνομαι ἡ ψυχὴ μου νὰ περιελθῇ μίαν φύσιν ὑλόκληρον. Καὶ αἰσθάνομαι τὴν ψυχὴν μου νὰ περιελθῆται ὅλη εἰς μίαν Φύσιν. Καὶ ἴδια εἰς τὴν φύσιν τοῦ φθινοπώρου. Ἴσως διότι ἡ φύσις τοῦ φθινοπώρου εἶνε ἀτυχῆς. Οὔτε χροῶματα, οὔτε ρόδα, οὔτε αὔρι βελούδινοι, οὔτε ὑγρὰ φιλήματα καὶ πνοαὶ ζωογόνοι.

Ἀνατολαὶ συννεφώδεις, δύσεις χωρὶς πορφύραματα καὶ βραχάς. Θὰ ἐπρωτίμων νὰ μὴ ἔβλεπα καθόλου ἀνατολὴν ἡλίου, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν αὐτὴν. Καὶ θὰ ἐπρωτίμων νὰ ἔβλεπα τὴν δύσιν ἀποτελουμένην ἀπὸ τὸν θλιβερώτερον συνδυασμὸν τῶν θλιβερωτέρων χρωμάτων, ἀπὸ τὴν ἀτονίαν αὐτὴν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δύσεως.

Ἄλλὰ τί νὰ εἶπῃ τις;

Ὅταν δὲν γνωρίζῃ διατὶ ἡ ψυχὴ του αἰσθάνεται κατὰ τρόπον ὥστε παντοῦ νὰ εὐρίσκη κόκκον δηλητηρίου, τί ἠμπορεῖ νὰ εἶπῃ διὰ τὴν φύσιν, ἣτις προσπαθεῖ ν' ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτὴ τὸν τρόπον τῆς αἰσθήσεως τῆς ψυχῆς;

Πάλιν καλὰ εὐρίσκονται τοῦλάχιστον εἰς συμφωνίαν τὰ δύο αὐτὰ μεγάλα δημιουργήματα. Πατοῦν ἐπὶ τῶν ἰδίων χορδῶν. Ψάλλουν τὸ ἴδιον ἄσμα. Τὸ ἄσμα τοῦ ἀποχιρευτισμοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς νεότητος.

Τί ἐνδιαφέρει ἐὰν ὁ ἀνεμὸς φυσᾷ ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν πρὸς τὴν δύσιν, τὸ δὲ κύμα ὠθεῖται ἀπὸ τῆς δύσεως πρὸς τὴν ἀνατολὴν; Καὶ τί ἐνδιαφέρει ἐὰν ἡ ἀντίθεσις αὐτῆ τῆς πορείας τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ κύματος προκαλεῖ ἐκτροχιάσεις καὶ ταραχάς;

Ἄς ἀλλάξῃ διεύθυνσιν ὁ ἀνεμὸς, ἢ τοῦλάχιστον ἄς ἀκολουθήσῃ τὴν ὁρμὴν του τὸ κύμα, διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τὰ δύο ἀντίπαλα στοιχεῖα.

Διότι ἐφ' ὅσον παρεξηγεῖται τὸ εὐαγγέλιον τῆς φύσεως, οὐδεμίαν ἐλπίδα ὑπάρχει ὅτι θὰ ἐνηνοθηῇ ποτε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

**

Ἄλλ' ἡ Φύσις τοῦ φθινοπώρου δὲν ἦτο καὶ ἄλλοτε ὅπως τώρα, μονότονος, πιστικὴ καὶ στεῖρα ἀπολαύσεων. Εἶχε καὶ αὐτὴ τὰς ποικιλίας τῆς καὶ τὰς καλλονὰς τῆς.

Ἐνθυμοῦμαι πρὸ ἐτῶν, ὅτε διήλθε τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου εἰς Ἐλευσίνα. Τί δύσεις ἦσαν ἐκεῖναι! Μεγαλοεργήματα ὑψίστων ἐμπνεύσεων, τὰς ὁποίας οὐδὲ ἡ φαντασία τοῦ πλέον ὑψηλοῦς ζωγράφου δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ εἰς τὸ ζεῖνθ τῆς ἐξάψεως τῆς.

Ἐνθυμοῦμαι μίαν ἐξ αὐτῶν, τὴν λαμπροτέραν.

Ἐκαίετο ὁ οὐρανὸς ἀπὸ φλόγας αἱματώδεις· ἀλλ' αἱ φλόγες ἐκεῖναι ἦσαν τόσον διαφανεῖς, ὥστε νὰ φαίνωνται ὀπισθῆν των σκοτεινὰ καὶ ἀόριστοι μορφαὶ ἤρεμα σφύρομεναι, καὶ ἀλλάσσουσαι ὄψεις καὶ στάσεις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Πότε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔβλεπεν ἐμπρηστὰς παρατηροῦντας μετὰ ἀπαισίαν ἀγαλλίας τὴν γιγαντιαίαν πυρκαϊάν.

Πότε δαίμονας χορεύοντας ἐπὶ τοῦ πυρὸς τῆς κολάσεως.

Καὶ ἄλλοτε φάσματα ἐνδεδυμένα μετὰ προσωπίδας μυστηριώδεις ὡσεὶ ἀπὸ καπνὸν καὶ ἀπὸ ὑμίχλας συντεθειμένας, καὶ παρατηροῦντα μετὰ θαυμασμόν καὶ περιέργειαν τὸ ὑπέρλαμπρον τραγικὸν Πανόραμα.

Εἰς τὸ τέλος τῆς Πυρκαϊᾶς αὐτῆς ἐχύνοντο ἀτάκτως μυριάδες σπινθήρων φωτεινῶν καὶ χωρισμένων.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι οἱ σπινθήρες οὗτοι ἀπετέλλουν τὴν ἐπέκτασιν τοῦ φθινομένου, ἢ τὴν με-

ΑΔΕΛΦΑΙ RODHAIN

γαλοπρεπή ούραν κάποιες τηθέννου μαγικής, συρούσης, ὀπισθὴν τῆς σαῆνος ψυχῶν αἰχμαλώτων εἰς τὴν δυνάμιν τῆς, καὶ δούλων εἰς τὸ μεγαλειῶν τῆς!..

Ἀπέναντι λωρίδες πλατεῖαι σκορπισμένων μενεξέδων, καὶ ρόδων καὶ κρίνων, συνέδεον καὶ ἀνεμύγνον τὰς ὄψεις των εἰς ἀρμονικωτάτους συνδυασμούς.

Ἐδίδον τὸ σημεῖον τῆς γαλήνης εἰς τὴν τρικυμίαν ἐκείνην τῶν οὐρανῶν.

Κατόπιν ἤρχισαν πλησιάζοντα ὅλα τὰ χρώματα, τῆς τρικυμίας καὶ τῆς γαλήνης τὰ χρώματα...

Ἐπλησίωσαν πολὺ καὶ ἤρχισαν ἐνούμενα.

Ἐχώρευον τότε τὸν χορὸν τῆς Ἀγάπης, ὅστις ἀκολουθεῖ πάντοτε κατόπιν ἐρίδος καὶ διχονοίας.

Ἠνώθησαν πλέον ἐντελῶς.

Καὶ ἔβλεπε τότε ὁ ὀφθαλμὸς μίαν σύγχυσιν ὄχι μόνον περιέργου, ἀλλὰ καὶ ἐξοθαύμαστον ἀκόμη.

Ὅλα τὰ πνεύματα τῶν χρωμάτων ἠνώθησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὸν κόσμον των.

Κόσμος ὁμῶς ψυχοραγῶν.

Διότι εὐθὺς μόλις συνετέθη, ἤρχισε θαμβούμενος καὶ διαλυόμενος, μέχρις ὅτου ἐξέθησαν ἐντελῶς καὶ αἱ τελευταῖαι του ἀσθενεῖς ἀποχρώσεις εἰς τῆς δίσσεως τὰ ἡμεροῦντα πέρατα.

Κάτωθεν ἡ θαλασσα ἐλάμβανε τὴν τελευταίαν ἐκφρασιν τοῦ θαυμασμοῦ καὶ ἐδουλίζετο εἰς τὰ σκότη...

Καὶ ὁμῶς δὲν εἶπον τίποτε.

Ὡ, διὰ τί ὅταν ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται τόσο πολὺ, καὶ τὸ πνεῦμα ἐννοεῖ τόσο βαθειά, διὰ τί νὰ μὴ γίνεταί μία μεταμόρφωσις εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἔστω καὶ στιγμιαία, ὅπως ἀρκίση τοῦλάχιστον διὰ νὰ περιγράψῃ τῆς μεγάλης ἐκείνης στιγμῆς τὰς ἐξαιρετικὰς ἐντυπώσεις;

Δὲν εἶνε ἀδικία αὕτη τὴν ὅποιαν κόμνει ὁ Θεὸς δίδων εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀφ' ἐνὸς τὴν δύναμιν τῆς αἰσθήσεως, ἀφ' ἐτέρου τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐξωτερικεύσεως τῶν ἐν αὐτῷ αἰσθημάτων καὶ ἀντιλήψεων;

Ἄλλ' ἄς εἶμαι εὐχαριστημένη.

Εἰς ἐποχὴν ὅπου ὁ ἄνθρωπος πράττων κακῶν εὐχαριστεῖται, ἄς μὴ δυσχεραστοῦμαι ἐγὼ ἥτις δύναμαι νὰ παρουσιάσω τοῦλάχιστον μίαν, ἔστω καὶ ἀτελῆ, εἰκόνα ἀπὸ τὰς ὥραιας ἐκείνας ποῦ φυλλάτω μὲ τόσην στοργὴν εἰς τὴν Πινακοθήκην τοῦ στήθους μου, — καὶ δὴ εἰς ἡμέραν ὅπου καμμία εἰκὼν δὲν δύναται νὰ στολίσῃ τὸν ἀνεύφοροστον τοῦ Φθινοπώρου ὠρίζοντα.

Σήμερον καὶ τὸ φθινοπώρον ἐξεφυλίσθη!..

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΤΟ ΣΜΑΡΑΓΔΙ

Α'.

Ο ΣΜΑΡΑΓΔΙ ἐλαμποκοπούσεν ἀνάμεσα στὰ δάκτυλα τοῦ Λαυρεντίου. Τὸ κατάστημά του, σκοτεινόν, πυκνὸν εἰς σκιάς, ὡς εἰκὼν τοῦ Ρέμπραντ εὐρίσκετο ἐν τούτοις εἰς φωτεινότετον δρόμον· ἀλλὰ ὁ καλλιτέχνης, μὲ τὰ παραπετάσματα τὰ βαθύχρωμα καὶ τὰ σκιερὰ ἐπενδύματα τῶν τοίχων εἶχε κατορθώσῃ, ὡς ἀλχημιστῆς τοῦ περασμένου καιροῦ νὰ μεταβάλῃ τόσο τὸ στενόμακρον του διαμέρισμα, ὅπου τὰ πετραδιά ἐσκορπούσαν δυνατώτερα λάμπεις λεπτῆς μέσῃ εἰς τὸ χρυσὸ ἢ ἀσημένιο δίσσιμό των.

— Εἶναι ὥραία! εἶπεν ἀπλῶς.

Ἀλλὰ τὸ τρεμούλιασμα τῆς φωνῆς του, ὁ θαυπευτικὸς τρόπος, μὲ τὸν ὅποιον τὰ δάκτυλά του ἐκρατοῦσαν τὰς ἑδρας τοῦ πετραδιοῦ, ἡ στοργικὴ καὶ δειλὴ λάμπει τῶν ματιῶν του ἦσαν ἀρκετὰ προδοτικὰ δι' ἓνα παρατηρητὴν τοῦ ἀγῶνος, ποῦ συνεκροτεῖτο μέσῃ του μεταξύ τοῦ ἐμφύτου νὰ ἐκθέσῃ πρὸς πώλησιν τὸ πετραδί καὶ τοῦ φόβου ἐν τούτοις μήπως πωληθῇ, ποῦ τοῦ ἐγεννοῦσε κάποιον ἐπιθυμίαν νὰ μὴ τὸ πωλήσῃ.

**

Ἡ κυρία Ληῖδα καὶ ἡ κόρη τῆς Ἄρτεμις — πρὸ πολλῆς ὥρας τώρα — εἶχαν καρφώσῃ τὰ βλέμματα των ἐπάνω στὰς προθήκας, αἰσθάνομεναι τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ἔχοντος κάποιαν γνώσιν, μὲ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀνταυγείων τῆς ἀκτινοβολίας των εἰς τὰς ὥρας λάμπεις τῆς ἡμέρας, ποῦ μόλις εἰσέδυνε εἰς τὸ σκοτεινὸν κατάφυγιον. Ἀντήλλασαν βλέμματα, ἐμουρμούριζαν λέξεις, χωρὶς νὰ δίδουν προσοχὴν πρὸς τὸν πωλητὴν, ποῦ ἦτο ἀπορροφημένος εἰς σκέψεις, ὀπίσω ἀπὸ τὰς προθήκας του.

Ἡ μητέρα ῥώτησε ἐπὶ τέλους!
— Πόσο τὸ δαχτυλίδι αὐτό, κύριε Λαυρεντίε;

Ὁ πωλητὴς ἐφάνη κάπως δισταζών, ἵνοιξεν τὸν πρῶτον καταλογόν, ποῦ εὗρεν ἐμπρὸς του, ὡσάν νὰ μὴ ἐνθυμείτο τὴν τιμὴν καὶ ἐπὶ τέλους εἶπεν:

— Τρεῖς χιλιάδες!
— Ἄ! τί ἀκριβό! πολὺ ἀκριβό!

Ὁ Λαυρέντιος ἐκρυφογέλασεν, ὡσάν εἶχεν ἀποφύγη κίνδυνον, ποῦ προησθάνετο πλησιάζοντα.

— Νὰ σὰς δείξω ἄλλα φθηνότερα, κυρία.

Ἄλλὰ ἡ Ἄρτεμις ἐξαφνὴ εἶπε μὲ λεπτὴ γλυκερὰ φωνή:

— Ὅχι, ἐγὼ θέλω αὐτὸ καὶ ἀφοῦ πρόκειται, γιὰ μίαν μητέρα...

Ὁ χρυσοκόπος ὕψωσε τὰ βλέμματα ὡς ἐκείνην τὴν στιγμὴν, προσηλωμένος εἰς τὸ σμαράγδι δὲν εἶχεν ἰδῆ, καὶ δύο ματίες. Ἐὰ ματίαι του, μὲ κάποιαν ἐκστασιν, κάποιον ρεμβασμὸν ἐκύτταζαν τὴν νέαν κόρην. Ἐὰ εὐγενὴ χαρακτηριστικὰ του ἐγειναν γλυκύτερα.

— Σὰς ἀρέσει, δισποινεῖς;

— Ὡ! εἶναι πολὺ, πολὺ ὠραιο!

Ὁ ἔμπορος τὴν ἐκύτταξε πάντοτε μ' ἐν ἀκούσιον κίνημά του ἐστρεψε τὸ σμαράγδι ἀνάμεσα στὰ δάκτυλα· ἐκεῖνο ἐρρίψε μίαν φευγαλίαν πρασινωπὴν ἀναλαμπήν, ποῦ ἐφώτισε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κόρης μὲ γλυκὺ φῶς.

— Ναί, ἐμουρμούρισεν, ἔχετε δίκαιον νὰ θέλετε αὐτὸ τὸ πετραδί.

Καὶ ὡσάν κάτι τι νὰ τὸν ἐμφύγωνε:

— Κανεὶς δὲν ξέρει ὅλας τῆς σημασίας αὐτοῦ τοῦ πετραδιοῦ, κανεὶς δὲν ξέρει τῆς ἀγάπαις καὶ τὰ μίση ποῦ ζυπνοῦν, μὲ τὴν ἀνάμιξι τῶν δυνάμεων των μεταξύ τῶν σχέσεων τῆς λάμπει καὶ τῆς ζωῆς. Δὲν θέλω — ὄχι — ν' ἀναπτύξω θεωρίας μάγου καὶ ἀλχημιστοῦ τῶν περασμένων χρόνων γιὰ μαγεμμένα βραχιόλια ἢ γιὰ παντοδύναμα πετραδιά· ἡ ἐνέργεια τῶν πολυτίμων πετραδιῶν εἶναι ἀπλούστατα ἐνέργεια τῶν χρωμάτων των εἰς τὴν ὁμορφίαν.

«Παρατηρήστε τὸ ρουμπίνι αὐτό, ἀληθινὴ

σταλαγματιά από το αίμα της γης, που την έμφυχώνει κάποιος θεϊκός σπινθήρ, χωμένος μέσα του κι' αλλάζει την κοινότατη πέτρα 'σε άριστο ύργημα όρμης και πάθους.

«Τό διαμάντι αυτό, άπεναντίας ύστερ' από τόν βρασμόν που έκαθάρισε τό κάρβουνό του, έκρυστάλλωσε μέ τόν καιρό 'στά βάθη της γης, μέ τρομερές πιέσεις.

« Η λάμψις του ψυχρή, 'σάν σκληρή, έχει τήν πεζή διαύγειαν ρεμβασμού άσκητου' και ό άσκητής αύτός, ενώ θά μ' άρεσε πολύ 'στό μέτωπον ενός βασιλέως, διόλου δέν μ' άρέσει 'στόν ώμον ώμορφης γυναικός. Νά! ή γαλάζιες λάμψεις του σαπφείρου αυτού είναι γλυκύτερες 'σάν ματιές μικρού παιδιού' άραγε πόσες ήλικίες του κόσμου έχρηιάσθη νά περάσουν, για νά του μεταδώσουν τό ωραϊόν αυτό χρώμα τά στρώματα του κοβαλτίου, που τό έκρυβαν βαμμένο μέσα των;

«Νεότης και αιωνιότης' αυτό δέν είνε τάχα τό ώμορφότερο σύμβολον, τό πολυτιμότερον έμβλημα; Μιζ τέτοια πέτρα μ' εύχαρίστησιν θά περνούσε δακτυλίδι 'σε δάκτυλο άρραβωνιαζομένης. "Άς τήν συγκρίνει ή γερμανική μυθολογία μέ τά δάκρυα, και άς λένε πώς τό περιδέραιον της Άτυχης Μαρίας Άνωτανέττας είχε τό ώμορφότερον άπ' αυτό τό είδος πετράδι, άφ' όσα βγήκαν ποτέ στό φώς του κόσμου.

«Μά πόσο πειό πολύ—και άς μή φθάνη τά άλλα 'στην άζιλα—προτιμώ αυτό τό σμαράγδι, που γρήγορα αλλάζει μυστήριον!

« Η λάμψις, που σκορπίζει δέν έχει τήν μεταλλική, φυσική, επίδρασι των άλλων, μζ ή ρευστότης της ύπάρξεώς του δείχνει μέσα του αισθήματα ψυχής, σκέψεως, που τό φωτίζουν, τό χρωματίζουν. Είναι πνεύμα που λάμπει, ιδέα που ακτινοβολεί...»

Η κυρία Λήδα έσκέφθη.

— Τί σκληρός που είναι αυτός ό χρυσοχόος' τόση φλυαρία για νά επαινήση τό πετράδι του. Πού νά συζητήση κανείς μέ τέτοιον άνθρωπον!

Άλλά ή κόρη της ήκουε μέ έκπληξιν' είχε αισθανθή περισσότερο παρά ιδή, ότι τήν εκύτταζεν ενώ 'μιλούσε' είχε μαντεύση κάποιαν λατρείαν, που της προσέφερε, κάποιαν προσπάθειαν νά της άρέσει' έρριψ' ένα βλέμμα προς τόν νέον και—χωρίς νά τό θέλη—έχαμογέλασεν.

Ο Λαυρέντιος είπε 'σε λιγάκι:

— Δέν θέλω νά δυσαρεστήσω τήν δεσποινίδα και άφού της άρέσει ή πέτρα αυτή θά είμαι συγκαταβατικός: σάς τήν δίδω για δυό χιλιάδες.

Ήταν μεγάλη, άπότομος ή έκπτωσις' ή δυό γυναικές ήσθάνθησαν κάποιαν στενοχωρίαν.

στά μάγουλα της Άρτέμιδος κάποιον έρύθημα έφάνηκε' ή κυρία Λήδα είπε ζηρώτατα:

— Εύχαριστώ για τήν καλωσύνην σας, κύριε' ό Σύλβιος, ό άρραβωνιαστικός της κόρης μου, που μου είχε άναθέσει αυτό τό φάνιο, θά έλθη και ό ίδιος νά σάς εύχαριστήση. Έν τώ μεταξύ θά μζς κάμετε τήν χάριν νά στείλετε αυτό τό πετράδι νά τό ίδούνε και εις τό σπήτι. Ίδου ή διεύθυνσις μζς.

Η λάμψις του σμαραγδιού έσβυσεν 'έξαρν' άνάμεσα 'στά δάκτυλα του νέου, όταν τό άκούμπησε 'στό βελουδένο ύφασμα του κουτιού' τώρα ήταν 'σάν κομμάτι κοινό γυαλί.

Ο Λαυρέντιος έκαλεισε τό κουτί μέ κάποιαν τρεμούλα και σιώπησεν εις τήν έξοδον της επισκεπτρίας. Ένα άμάξι, που περνούσε, τας παρέλαβεν. Ο Λαυρέντιος έσκέφθη, πώς δέν είχαν μαζί των άνάλογα χρήματα και έκλινεν υπό τό βήρος κάποιας σκέψεως.

B'.

Η βαρκούλα έγλυστρώσε άπάνω 'στά ύλάργυρα νερά και έπροχωρούσεν άνοιχτά. Τά φανάρια των πλοίων εφώτιζαν κάπως άραιά, που και που, τό διάστημα, ενώ αι όμιλίες έχάνοντο 'σάν πνοή.

Ο Λαυρέντιος γονατιστός εις τό μέσον της βαρκούλας έκκαμε νεύμα εις τήν "Άρτεμιν ν' άκούση.

Έκείνη όπως έκάθητο τυλιγμένη μέ άραγνούφαντη σάρπη—ξυνή, ύλόξανθη, λεπτή έμοιζε μέ σύννεφο περισσότερο παρά μέ γυναικά.

Της ώμίλησε γλυκά, άρμονικά.

— Κύτταξε πώς ασπμώνουν τό νερό ή άχτίδες του φεγγαριού' νομίζω πώς τό άστρο κοιμάται 'στά βάθη του, πώς άναλιγώνει και σκορπάζ. Τό γαλάκτωμα του ουρανού και της θαλάσσης, μου γλυκαίνει ώσάν τήν όψι σου τήν καρδιά.

Έπιασε παίζων τά δάκτυλα της γυναικός του και έθγαλε τό σμαράγδι:

— Ω τί ωραία πέτρα, είπε, πέτρα της άγάπης και της θελήσεως, της έπιτυχίας και της εύτυχίας, πέτρα που μοιάζει μέ τήν "Άρτεμιν εκείνην, που φωτίζει τό κόσμον όλον, όπως ή "Άρτεμις αυτή φωτίζει έμέ, σταλαγματιά του φεγγαριού, του έρωτος, της χαρής' ή έπιτροή σου μου έφερε τήν εύτυχίαν αυτής της στιγμής.

Βελουδένιες γλώσσες νερού έγλειφον γύρω—γύρω τήν βαρκούλα' από κάπου έσκορπίζοντο 'στην άύρα, που έθώπευε τό ζεύγος, γλυκύτερες νότες κιθάρας και άρπας.

— Δέν λές νά γυρίσουμε 'είμαστε πολύ άνοιχτά.

— Σε λιγάκι... Για θυμήσου τήν ήμέρα, που

σου έφερα τό πετράδι αυτό. Ήθέλησα μόνος μου νά τό παραδώσω' ήθελα νά σε ξαναϊδώ' όταν άνέβαινα τή σκάλα, κάτω ήταν ένα άμάξι

—του κ. Συλβίου. Όταν έμπήκα, έπήρα τό πετράδι από τό κουτί 'στά χείριά μου άκόμη μιá φορά για νά λάμψη 'στό φώς της ήμέρας' κι' έλαμψε γλυκά, ή λάμψις του έσκορπίσθη άφθονος 'στό στενό διάδρομο. Τήν ίδια στιγμή ό κ. Σύλβιος άνοιξε τήν πόρτα' εύρεθήκαμεν άπέναντι ό ένας 'στόν άλλο, τόν εκύτταξα και έννόησα. Άδύνατον ν' άγαπήσης εκείνον τόν άγροίκον, τόν κακόσχηματισμένον που έστέκετο εμπρός μου μελαγχολικός, αισθανόμενος πώς δέν ήταν άξίος σου, ό σκληρός, ό μοχθηρός. Τό έμάντευσα εις τήν όργήν του, όταν ήρνήθην, χωρίς νά δώσω εξηγήσεις, νά παραδώσω τό κόσμημα και έζήτησα—εμπρός του—συνέντευξιν μέ τήν μητέρα σου ιδιαιτέρως δια τήν έπομένην.

Ο Λαυρέντιος όρθιος πλέον, ένθουσιασμένος μέ τήν άνάμνησιν της νίκης του, έψωσε προς τήν

Σελήνην τό λαμπερό σμαράγδι, που έφάνη σκορπιζόμενον και άναζωογονούν τας άχτίδας του μέ εκείνην, που ακτινοβολούσε ύλόλευκη.

— Άγάπη μου, είπε' πρέπει νά σου τό δολογήσω, πριν γίνω ζηλότυπος για σε, πριν θελήσω νά σ' άρπάξω άπ' εκείνον, πιστεύω, πώς ήταν, που δέν ήθελα νά δώσω αυτό. Τό άγάπησα μερικώς ήμέραις περισσότερον από σένα.

Έφάνη πώς έδίσταζε πάλιν' έπειτα προσέθεσε.

— Τώρα κάμνω μίαν θυσίαν εις τόν έρωτά μου, τήν εύτυχίαν μου, τό άστρον αυτό, που φέρεις τό όνομά του και που συγκεντρώνει εδώ της άχτίδες του.

Τό σμαράγδι έπεσε 'στό νερό. Ένα άφρόλευκο κύμα έσχηματίσθη όταν άκουθήσε τήν επιφώνειαν, έπειτα έστριφογύρισε σε κάποιαν καμπύλην, που ακολουθούσαν και του άστρου ή άχτίδες, και έχάθη εις τό βάθος.

— Μόνον σένα θ' άγαπώ πλέον! Και ή "Άρτεμις έμουρμούρισε: — Κρίμα 'στό πετράδι!

P. ΠΑΡΙΣΗΣ

~ TA TRAGOYDIA THS ΨΥΧΗΣ ~

(Από τό Γαλλικό του Any-René d'Yvermont).

Η ΖΩΗ ΜΟΥ

ΘΑΛΑΣΣΑ που βογγά είνε ή ζωή μου
 Όπου τή δέρονουν άνεμοί φριχτοί.
 Είδε σά νύχτα τή χαρά ή ψυχή μου.
 Θάλασσα που βογγά είνε ή ζωή μου
 Που στό νεκρό τό γέλοιο ή λύπη άνθεϊ.

Άχ! χωρίς χάρδι ό δύστυχος εύρέθη,
 Της άγάπης άπόκληρος έγώ!
 Ήθελα έδώ τ' άγκάλιασμα, τή μέθη
 Άχ! χωρίς χάρδι ό δύστυχος εύρέθη,
 Και μένει μόνο έμέ τό βογγητό.

Άν ξαναζούν στο μνήμα οι πεθαμένοι,
 Τό μάτι μου θά λάμψη εκεί ψηλά
 Κι' άφ' τό στήθος που ή άγάπη σου πε-
 [θαίνει,
 Κατάρα θε νά στείλη εσε ή καρδιά
 Άν ξαναζούν στο μνήμα οι πεθαμένοι.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο ποιητής ποιά βάσανα ύποφέρει!
 Πώς του φλογίζει ή άγάπη τήν καρδιά!
 Και ποιούς παλμούς σπαραχτικούς δέν
 [ξέρει,
 Ποιά πάθη δέν τόν κάνουν νά βογγά!

Ω πώς θρηνεί! τό δάκρυ του που χύνει
 Είνε γεμάτο δάκρυ και χολή
 Σάν στη ψυχή δέν έρχεται ή γαλήνη
 Και στον πόνο ή ψυχή μένει βουβή

Άπό τό μνήμα, Θεέ μου, μιάν ήμέρα
 Άν μ' έφερνες στην αύρα της ζωής,
 Για νά ύποφέρω αδιάκοπα έδώ πέρα,
 Ήθελα νάμαι άκόμη ποιητής.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Η Α. Υ. η περιγχήπισσα ΑΛΙΚΗ

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ

Γερμανός αρχαιολόγος επισκεφθείς τους Δελφούς εδημοσίευσεν ἐν τῷ Βιενναίῳ «N. Ελευθέρω Τύπῳ» τὴν ἐπομένην ὠραίαν περιγραφὴν.

ΙΔΟΜΕΝ μίαν γυμνὴν βραχὴν ἀκτὴν ἐνώπιόν μας. Ἀκόμη δὲν εἶχεν ἐξημερώσει. Καὶ παρέκει πρὸ ἡμῶν εἶξ τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου τὸ ὄρος, ἰσχυρὸς γίγας μὲ τὰ εὐρέα καὶ ἰσχυρὰ νῶτά του. Ἦτο ὁ Παρνασσός.

Ἐκεῖ ἐπάνω εὐρίσκονται καὶ οἱ Δελφοί.

Ἡ ὁδός, ἡ φέρουσα εἰς Δελφοὺς ἀπὸ τοῦ μικροῦ λιμένος τῆς Ἰτέας διὰ τοῦ ὄρους, διέρχε-

ται εὐρείαν καὶ ἐκτεταμένην πεδιάδα, τὴν ὁποῖαν κατὰ μέρος κατέχει δάσος ἐλαιῶν. Τὰ Ἑλληνικὰ δάση οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι μὲ τὰ Γερμανικά. Δὲν κουράζεται κανεὶς θυμαίων τὴν ἀρμονίαν τῶν γραμμῶν τῶν ὠραίων χωρίων, τὰ ὅποια διηρχόμεθα. Ἐδῶ ἕκαστον ὄρος ἔχει κλασικὴν ρομαντικότητά. Πόσον ἀγερώχως ὑψοῦται ἡ κορυφή τοῦ Παρνασσού! Ἐδῶ ἐγκατέστη τὸ προσκυνητήριον τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ὁποίου βράχοι καὶ κρηνοὶ οἱ πρωτοφανεῖς καὶ ἀπροσπίλαστοι προωρίσθησαν θεμέλια. Ὁ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων ἐφώτιζεν αὐτό.

Τώρα ἰσταται ὁ ναὸς ὑψηροφής, ἀλλ' οὐδεὶς ἱερεὺς εἶναι ἐν αὐτῷ. Ὁ ἐν Δελφοῖς νῦν ὑπῆρξε τὸ Βατικανὸν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὡς ὁ Πάπας ἐν Ρώμῃ, οὕτω καὶ οἱ Δελφοὶ πάντοτε ὑπερέμαχονταί τῶν συντηρητικῶν καὶ ἀριστοκρατι-

κῶν τάσεων. Οἱ Δελφοὶ ὑπῆρξαν τὸ ἀνώτατον δικαστήριον δι' ὅλα τὰ κοινωνικὰ ζητήματα, ἀνώτατον δικαιοδικὸν δικαστήριον ὅλων τῶν πολιτικῶν προβλημάτων. Ἐὰν ἡ ἰδία Ἑλλάς ἤθελε νὰ συμβουλευθῇ διὰ ζήτημά τι, τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐξέφραζε τὴν φωνὴν τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν ἡ Ἑλλάς θὰ ὠμίλει εἰς τοὺς ξένους, οἱ Δελφοὶ ἦσαν τὸ στόμα.

**

Ἡ πόλις τῶν Δελφῶν εἶναι ἐντελῶς καταστραμμένη. Ὅταν οἱ Γάλλοι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μεγαλοφυοῦς Ὀμόλ ἤρχισαν τὰς ἀνασκαφάς, ἐπεβάλλετο κατ' ἀρχάς νὰ κρημνίσουν ὀλόκληρον τὸ χωρίον Καστρί, 325 δηλ. οἰκίας καὶ νὰ ἀνοικοδομήσουν αὐτὸ εἰς ἄλλο μέρος. Τὸ χωρίον αὐτὸ εἶναι γραφικώτατον καὶ καθαρὸν, ἀπό τινος δὲ ἔχει καὶ ξενοδοχεῖον μὲ τὸν ὑπερήφανον τίτλον «Μέγα ξενοδοχεῖον τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος».

Ἡ φιλοξενία εἶναι πρωτίστη ἀρετὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πολλάκις οἱ θεοὶ μεταμορφοῦντο καὶ κατήρχοντο εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ ἐπισκεφθῶσιν ἀγνωστοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἰς πάντα, ὅστις ἔκρουε τὴν θύραν ἤνοιγον, ἐκ φόβου μήπως εἶναι θεός, τὸν περιεποιούνοιο δὲ ὡς τοιοῦτον. Πρὸ πάντων δὲ ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ζεὺς εἶχον τὴν συνήθειαν ταύτην.

Ὅλιγα βήματα ὀπίσθεν τοῦ ξενοδοχείου ὑπάρχει ὁδός, ἣτις φέρει εἰς βραχὴν κορυφὴν, ὀπίθεν ὃ θεατὴς βλέπει ἀπέραντον κόιλωμα. Ἰστάμεθα εἰς τὴν ἄκραν πελωρίου ἀμφιθεάτρου ἐκ βράχου. Ἐκεῖ πλησίον ῥεεὶ καὶ ἡ Κασταλία.

**

Ἡ Πυθία, ἡ ἱερεὺς τοῦ μεγάλου προσκυνητηρίου θὰ ἦτο πολὺ ἀπησχολημένη, διότι αἱ ἀπορίαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι πολλαί. Ὁ ἐπισκέπτης προσέφερε κατ' ἀρχάς τὸ θυμὸν, ὅπερ θὰ ἐθυσίαζε, διὰ νὰ μάθῃ εἴαν ὁ Ἀπόλλων εἶναι εὐμενής. Ἡ ἱερεὺς ἠρμύνευε τὰ σημεῖα. Ἐὰν τὰ σημεῖα ἦσαν εὐνοϊκά, ἔγραφεν ὁ προσκυνητὴς ἐπὶ τινος ἄβακος, τὸν ὅποιον κατόπιν ἀνελάμβανεν ἡ ἱερεὺς. Μετὰ ταῦτα ἡ Πυθία ἐκαθαρίζετο εἰς τὴν Κασταλίαν πηγὴν, ἐνεδύετο πολὺτιμον ἔνδυμα, ἐλάμβανεν εἰς τὸ στόμα φύλλον δάφνης καὶ κλάδον τοῦ αὐτοῦ

δένδρου εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἀνῆρχετο τὸν τρίποδα. Ὅταν περιήρχετο εἰς ἕκτασιν ἐπιπτον λόγοι ἐκ τῶν χειλέων τῆς, τοὺς ὁποίους μόνον οἱ ἱερεῖς κατενόουν. Κατόπιν δὲ διὰ διστίχου ἐξέφραζε τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τί ἐρωτήσεις δὲν ἀπηυθύνθησαν εἰς τὸν Θεόν! Ἐν Δωδώνῃ εὗρεν ὁ κ. Κ. Καραπάνος ἀναριθμήτους ἄβακας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν γεγραμμένα διάφορα ζητήματα, ἀτινα ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὸν Δία. Καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ πρέπει ν' ἀπαντήσῃ ὁ Θεός. Ἐν Δελφοῖς δὲν εὐρέθησαν ἐρωτήσεις, ἀλλ' εὐρέθησαν ἀπαντήσεις τοῦ Χρηστηρίου. Ὁ Ἀπόλλων ἦτο βοηθὸς καὶ συμβουλός, διότι ἦτο ὁ πνευματικὸς πατὴρ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐδῶ ὑψοῦντο οἱ ἀνδριάντες τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβαις, ἐκεῖ ἐπὶ τροπαίων καὶ ἐπὶ τῆς πλακῆς, ἣν ἔστησαν οἱ Γάλλοι, ἀναγινώσκονται τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ πλοῦτη καὶ τὰ ἀναθήματα τοῦ λαοῦ, ὅλα ἐξηφανίσθησαν. Ὁ Ἀπόλλων ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πλουσιωτέρων θεῶν. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν, αἵτινες ἀνευρέθησαν ἐν Δελφοῖς καὶ ἐν Δήλῳ, δύναται τις νὰ κατανοήσῃ τὸ μέγεθος τῆς κολοσσικῆς περιουσίας του. Ἐδάνειζεν ὁ Ἀπόλλων χρήματα εἰς πόλεις καὶ κράτη, ὡς καὶ εἰς ἰδιώτας εὐγενεῖς ἢ ταπεινοὺς. Εὐρέθησαν ἐπὶ λίθων γεγραμμένοι λογαριασμοὶ καὶ προὑπολογισμοὶ τῶν ἱερέων. Ὁ Ἀπόλλων οὐδὲν εἶδε ματαίως, οὐδένα χρησμὸν, οὐδεμίαν εὐλογίαν. Καὶ παρὰ τὰς μεγάλας δαπάνας—τί δὲν ἐστοίχιζον ἡ διατροφή καὶ ἡ διαμονὴ ἱερέων καὶ ἱερισῶν, ὑπαλλήλων, μουσικῶν, αἱ ἑορταί—ὁ προὑπολογισμὸς ἐκλείε πάντοτε μὲ περίσσευμα.

Εὐρέθη ἐπὶ λίθου χαραγμένος ὕμνος πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας. Εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων ἐγγράφων, ἂν μὴ τὸ σπουδαιότατον, περὶ τῆς θεωρίας τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν μετέβημεν εἰς Χαϊρῶνειαν. Καὶ ἐκεῖ ῥεεὶ ἡ Κασταλία ἀπὸ δροσερᾶς πηγᾶς. Ὅστις ἐκαθαρίζετο εἰς τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀπέπλυνεν ὅλα τὰ ἀμαρτήματά του. Ὅστις ἔπινεν ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦτου ἐπληροῦτο ἡ καρδιά τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἐγίνετο ποιητής.

Δύο ποιμένες ἐπότιζον τὸν ὄνον τῶν ἐκ τῆς ἁγίας πηγῆς...

Ἐπέβημεν πάλιν τῶν ἵππων μας.

Ὁ ἅγιος τόπος εἶναι μαρμαρίνον πολυάνδριον.

Ὁ Ἀπόλλων τίθησκεν...

ΝΕΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

*M'apparecchiava a sostenere la guerra
... che ritrarrà la Mente che non erra.
Dante*

ΣΥΝΗΘΕΙΑ να παρατηρώ τα περισσότερα από τα βιβλία, που εκδίδονται σήμερα εν Ελλάδι, με βλέμμα αδιαφορίας.

Τυπωμένοι σελίδες, άλλοι με πολυτέλειαν και άλλοι με πεινχρότητα, θέματα γνωστά και τετριμμένα, τα οποία ήρχοντο δια να προσθέσουν ένα αριθμόν εις την μηδμηνήν σειράν της νεοελληνικής εκδοτικής.

Αλλά ένα ὀλιγοσέλιδον βιβλίον, τεύχος μάλλον, πού έλαβα κατ' αυτές τας ημέρας, δέν με άφησεν άσυγκίνητον.

Ηθέλησα να τὸ ἀναγνώσω και με ήνάγκασε να τὸ προσέξω.

Μία ιδιόρρυθμος ἀκαταστασία, ένα ὕφος ὑπερβολικόν, μία πικρά φρασεολογία με έκαμαν συχνά να σταματήσω την ἀνάγνωσιν δια να σκεφθῶ μήπως ὁ συγγραφεύς προχωρεῖ πολύ,

parlando cose che 'l tacere é bello.

Τὸ ἔργον αὐτὸ δέν εἶναι ἐπιφυλακτικόν, ἴσως διότι δέν ἔπρεπε να εἶναι δέν εἶναι, οὔτε εἰρωνικόν διότι δέν τὸ ήθέλησε τοιοῦτον ὁ συγγραφεύς, ἀλλά εἶναι πικρόν...

Με δριμύτητα καυστικῆν, με σκληράν και ἀπροάλυτον τραχύτητα διατυπώνει ὁ συγγραφεύς τήν ιδέαν του, ή ὁποία διήκει, μία και ή αὐτή, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἔργου του. Μόλις ἀνοίγεις τήν πρώτην σελίδα και ἰδοῦ αὐτὸ ὑποδέχεται ἐν ἀπροσδόκητον ράπισμα...

«Τὸ κακόν πού Σας κατατρώγει εἶναι βαθύτερον ἀπό ὅ,τι δύναται να φαντασθῆ ή τωρινή 'Αμαθῆς Φαντασία».

Δίδεται ὁ χαρακτηρισμός τοῦ νεοελληνικοῦ πνεύματος, ὡς ἀερολογικόν και ἀνικάνου να ἐνοήσῃ τήν φυσιολογίαν της ἑλληνικῆς φυλῆς. Αλλά και οἱ ὀλίγοι, αἱ ἀτομικαὶ δυνάμεις, δέν ἐσκέφθησαν θετικῶς και πρακτικῶς, κατὰ τὸν κ. Γιαννόπουλον, και δέν ἐκατόρθωσαν να συν-

θέσουν πραγματικῶς τὸν ἐθνικόν ἰδεολογικόν κόσμον της ἑλληνικῆς φυλῆς.

Η ἀρχή και τὸ σύστημα τοῦ ἔργου τούτου εἶναι ὅτι «εἶναι πανολέθριον να μὴ ὁμολογεῖται ὅτι ή Ελλάς εἶναι χώρα παράφρων, ἀπ' αὐτῆς ἀκόμη της μακρονῆς ἡμέρας, καθ' ήν οἱ δύο Μαυρομηχάλοι ἐμαχαίρωσαν και ἐπιστόλισαν τὸν Καποδίστριαν».

Η σημερινή νεοελληνική κατάσταση ζωγραφίζεται εις τὰς σελίδας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου με μαῦρα χρώματα. Με ἀμελίκτον γραφίδα ἀποκαλύπτονται τὰ κρυφά ἔλκη πού σαπίζουν τὸν ὄργανισμὸν τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους. Ὅσον γυμνά και ἀν εἰκονίζονται τὰ πράγματα, ἐν τούτοις δέν εἶναι ὑπερβολική ή περιγραφή της οἰκτρῆς καταστάσεως εις τήν ὁποίαν εὑρισκόμεθα ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικῆν, πολιτικῆν, φιλολογικῆν και βιομηχανικῆν,

che molte volle al fatto il dir vien meno.

Εἶναι πολλὰ τὰ δεινά και περισσότερα τὰ λάθη τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους. Περιττόν να τ' ἀπαριθμήσῃ κανεὶς: Δολοφονία τοῦ Καποδίστρια, ἔξωσις τοῦ Ὁθωνος, χωρισμός της Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἀπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐγκατάλειψις μιᾶς ἀριστοκρατίας τοῦ Πνεύματος, τὸν πυρῆν της ὁποίας θά ἐσχηματίζον οἱ Φαναριῶται...

Ἐδῶ, χωρὶς ν' ἀγανακτήσω, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ μία μικρά παρένθεσις.

Ἄν ήτο ἱκανόν τὸ νεοελληνικόν ἔθνος να ἔχη μίαν ἀριστοκρατίαν τοῦ Πνεύματος και τοῦ γένους, τὸν πυρῆν της δέν θά ἐσχηματίζον οἱ Φαναριῶται!

Εἶναι ἄδικον να λησμονῶμεν τήν πρώτην ἀνατολήν τοῦ νεοελληνικοῦ πνεύματος, τὸν πρώτον πολιτισμὸν πού ἐπρόβαλλεν εις ἑλληνικῆν γῆν ἐνῶ ή Ελλάς ἐστένεζεν κάτω ἀπό τὰ μαῦρα δεσμά της δουλείας, τήν πρώτην πλουσίαν πνευματικῆν ἐνθουσιαν ὁπού ἐβλάστησεν εις τήν Ἑπτάνησον.

Αἱ Ἴονιοι νῆσοι ὑπῆρξαν ὁ ἐγκέφαλος της Ἑλλάδος, ὅπως αἱ Ἀθῆναι εἶναι ή κοιλία...

Ἀπό τὰς Ἴονιους νῆσους ἐφύσησεν ή πρώτη ζωφόρος πνοή τοῦ νεοελληνικοῦ πνεύματος. Τὰ γράμματα, αἱ τέχναι, ή πολιτική και αἱ ἐπιστήμαι ἤκμασαν εις τήν Ἑπτάνησον ὅσον δέν ἀκμαζοῦν σήμερα εις τήν Ἑλλάδα.

Ὁ Σολωμός, ὁ Κάλβος και ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Φωκῆς και ὁ Χαρθούρης, ὁ Καποδίστριας, ὁ Κουτουζῆς, ὁ Προσαλένδης, ὁ Μάντζαρὸς, ὁ Μουστοζύδης, ὁ Βραΐλας, ὁ Μηνιάτης και ὁ Λάττας, ὁ Γαλβάνης και ὁ Πανῆς, ὑποθέτω να εἶναι ἀρκετοὶ δια ν' ἀποτελέσουν τὸν πυρῆν μιᾶς πνευματικῆς ἀριστοκρατίας, και να μὴς ὀδηγήσουν εἰρηρικῶς εις τὸν δρόμον της σωτηρίας ἀπό τὸν ὁποῖον παρεκλίναμεν.

Και ὑποθέτω ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτὰ τὰ ὁποία ἔχω ἀναφέρει δέν εἶναι ἀπό τὰς ψευδεῖς και πηλαιοῦς ἀξίας τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ κανεὶς εὐκολα να καταρρίψῃ.

Εἰς ὅλα τὰ ἄλλα συμφωνῶ με τὸν συγγραφεῖα. Τίποτε δέν εὑρίσκειαι εις τήν θέσιν του, οὔτε γλώσσα, οὔτε φιλολογία, οὔτε αἱ καλαὶ τέχναι, οὔτε τὸ πολίτευμα, οὔτε ή ἐκκλησία, οὔτε ὁ στρατός, οὔτε ὁ στόλος, οὔτε ή ἐκπαίδευσις.

Ἐν τούτοις ὁ κ. Γιαννόπουλος ἐλπίζει εις τὸ νεοελληνικόν πνεῦμα, ἀφοῦ εις τήν ἀρχήν τοῦ βιβλίου του γράφει:

« Ἀπότατα εις τοὺς κυανοροδίνους ἀέρας ἀσημένια κρυπᾶν σημαίνει τὸν ὄρθρον της ἀναγέννησεως ».

Τὴν ἀναγέννησιν αὐτὴν και ποῖος δέν τὴν προσδοκᾷ; Ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως ὁμοιάζει,

*come l'araba fenice,
che vi sia ciascuno lo dice,
dove sia nessun lo sa.*

Συμφωνῶ πληρῶστα με τὸν κ. Γιαννόπουλον ὅτι αὐτὸ Ἑλλῆν στερεῖται καθ' ὅλοκληρίαν της γνώσεως τοῦ ἐαυτοῦ του»

Διὰ τούτο νομίζω ὅτι ὁ μόνος τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου δύναται κατὶ να γίνῃ εἶναι να ἐνοηθῆ ἀπό ὅλους μας ὁ στίχος ἐκείνος τοῦ *Deluvigne*, ἂν δέν σφαλῶ,

Entrez bien dans l'esprit de votre personnage.

Δέν ἐνοήσῃμε τὸν ἐαυτὸν μας και πρέπει να τὸ φωνάζῃ κανεὶς εις ὅλην τήν νέαν Ἑλλάδα και εις τὸν καθέναν χωριστά.

Ὁ συγγραφεύς τοῦ «Νέου Πνεύματος» ἀντικρύζει ἀπό ὅλας τὰς ἀπόψεις τὸν νεοελληνα, ὡς ἄτομον και ὡς σύνολον, και θέλει ν' ἀναδράμῃ εις τὴν ρίζαν και εις τὰς πηγὰς της σημερινῆς καταστάσεως καθε νεοελληνικοῦ πράγματος πού μὴς περιστοιχίζει, καθε κοινωνικῆς ἀνορθογραφίας, καθε ἐπιστημονικῆς ματαιότητος, καθε φιλολογικῆς ἀνοησίας, καθε στρατιωτικῆς, οἰκονομικῆς, ἐθνικῆς οἰκετρότητος, πού μὴς ἐμποδίζει να βαδίσωμεν τὸν δρόμον της ἀληθινῆς προόδου, τὸν δρόμον

che mi na dritto altrui per ogni calle,

καθὼς εἶπεν ὁ *Dante*.

Ἐὰν συμφωνῶ ὅμως εις τὰ πλείστα σημεῖα δέν παραδέχομαι ὅτι ή τοιαύτη Ἑλλάς «εἶναι ἀδύνατον να δημιουργῆσῃ οὔτε αὔριον, οὔτε μεθύριον, οὔτε ἀντιμεθύριον, οὔτε ποτέ της, ἀπολύτως τίποτε ἐθνικόν, ήτοι λογικόν, βίωσιμον, ἀναπτύξιμον, προοδευσιμον». Ὅχι.

Ἐὰν εἶναι οἰκτρὰ ή σημερινή κατάσταση, και ποῖος ἡμπορεῖ να τὸ ἀρνηθῆ, δέν ἔπεται ὅτι δέν θά δυνηθῆ ἀκριβῶς δια τούτον και μόνον τὸν λόγον, εις ἓνα μέλλον ἐγγύτατον ή μακρινόν, ἀδιάφορον, ν' ἀναβαπτισθῆ εις κολυμβήθραν Σιλωᾶμ τοῦ Ἄτομον, ή Κοινωνία, τὸ ἔθνος.

Γνωρίζω μίαν σοφὴν νεοελληνικῆν παροιμίαν, και εἶναι σοφή, ἀκριβῶς και μόνον, διότι εἶναι ἀληθινή. « Ἀπὸ ἀγάθῃ βγαίνει ρόδο... »

Διατί λοιπὸν ἀπὸ τήν σημερινήν κοινωνίαν, ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς ἐπιστήμονας, ἀπὸ τὸν ὄχλον πού εἶναι «σέρκος κενὰ φρονῶν» κατὰ τὸν Ἐκκλησιαστήν, και ἀπὸ τοὺς πλουτοκράτας πού εἶναι μόνον χρυσοστόλιστοι πίθηκοι και τὸ οἰκόσημόν των εἶναι ἓνα κομμάτι μπακαλάου, διατι μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν κόπρον να μὴ βλαστήσῃ ή δροσεροτέρα ἐθνική παραγωγή;

Η σῆψις παράγει τὴν ζοήν και ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ἀληθῆς και δια τὴν ζοήν τῶν ἐθνῶν.

Ὁ νεοελληνα ἕως σήμερα δέν ἠδυνῆθη να δημιουργῆσῃ νέον Ἑλληνικόν πολιτισμὸν και δέν ἠδυνῆθη διότι δέν εἶχεν ὠριμάσαι τὸ πνεῦμα ἐνὸς ἔθνους—νηπίου, διότι δέν εἶχον ἐξιγθῆ εις ἀκμὴν αἱ δυνάμεις ἐνὸς ἀνήθου—λαοῦ. Η γνώμη μου, ὡς ἐντελῶς ἀτομική, πιθανόν να μὴν εἶναι και ὀρθή.

Τὸ νεοελληνικόν πνεῦμα δέν ἔζησεν ἀρκετά, δέν ἠνδρώθη ἀκόμη, και ὑποθέτω ὅτι ὁ κ. Γιαννόπουλος, ἂν ἔξαφνα εἶχε ἓνα υἱόν, και τοῦ τὸ εὔχομαι, δέν πιστεύω να εἶχε τὴν ἀπαίτησιν ὁ μικρὸς του υἱὸς να ἔγραφεν ἓνα «Νέον Πνεῦμα» ὅπως τὸ ἔγραφεν αὐτός.

Και ὑποθέτω να μὴ ἔχω ἄδικον.

Δέν πιστεύω ὅτι ἤρχισεν ή Ἑλληνική Ἀναγέννησις, πιστεύω ὅμως ὅτι ἤρχισε τὸ τέλος της σημερινῆς καταστάσεως διότι ἔφθασεν εις τὸ *non plus ultra*.

Πιστεύω εις τὴν Ἀρχὴν τοῦ Τέλους.

Και ὑποθέτω ὅτι ἀκριβῶς ή ρυπαρότης της σημερινῆς ἐποχῆς, ὁ αὐτανδρος καταποντισμὸς της σημερινῆς πολιτικῆς, ή ὀλική χρεωκοπία της σημερινῆς φιλολογίας και τέχνης, θά εἶναι ἓνα ἐχέγγυον περὶ της ἐπιτυχούς ἀνεγέρσεως και της ἀναδημιουργίας ἐνὸς αὔριανου ἑλληνικοῦ Κράτους.

Και εις αὐτὸ πιστεύω με ἀκράδαντον πεποίθησιν, χωρὶς να εἶμαι ἰδεολόγος τυφλός, χωρὶς να με πρὸς ὄψιν ή Χίμαιρα και ή Οὐτοπία.

Ὅλαι αἱ ἰδέαι τοῦ ἀνθρώπου ὑφείλονται εις τὴν πείραν. Ἐπάνω εις αὐτὸ τὸ ἀξίωμα σταθρίζει ὁ Ἑλβετιὸς ὀλόκληρον τὸ φιλοσοφικόν του σύστημα. Ἐπομένως ἐὰν δέν ζήσῃ ἀρκετὰ ἓνας

άνθρωπος δὲν ἀποκτᾷ πείραν, καὶ οὔτε ἰδέας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὰ κράτη. Καὶ ἂν ἡ Ἑλλάς ὡς ἔθνος μετὰ αἰώνων ζωῆν ὡς, κράτος ὅμως εἶναι νήπιον. Ἔως σήμερον ἡ Ἑλευθερία ὑπῆρξε διὰ τὴν νέαν Ἑλλάδα μία *illusion*. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ ἐξωτερικὴ τῆς πολιτικῆς ὑπῆρξεν ἐμπνεύσις ποτε τῆς Ἀγγλίας καὶ ποτε τῆς Ρωσσίας, καὶ πρέπει νὰ γνωρίζομεν ὅτι αἱ δυνάμεις αὗται ὑπῆρξαν δι' αὐτὴν περισσότερον βλαβερὰι παρὰ ὠφέλιμοι.

Ἡ ἠθικὴ πρέπει πάντοτε νὰ ἐνυπάρχη εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ὁ Ἑλθέτιος καὶ ὁ *Hobbes* ἀξιοῦν ὅτι τὸ Κράτος πρέπει καὶ ὀφείλει νὰ καθορίσῃ τὰς πράξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶναι ἄξια ἐκτιμήσεως ἢ ἀποστροφῆς. Καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Νέου Πνεύματος» ἐκφέρει τὴν μεγαλύτεραν ἰδέαν ὅταν λέγει:

«Τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα. Καὶ εἶναι ζήτημα Ἑλληνικὸν ἀφοῦ ἡ γῆ τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἡ γωνία ὅπου συναντῶνται σχεδὸν ὅλα τὰ ἐμπορικὰ καὶ ναυτικὰ συμπερόντα Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς».

Ὁ κ. Γιαννόπουλος διὰ τὸ Ἑλληνικὸν διπλωματικὸν σῶμα ἐπιφυλάσσει τοὺς μικροτέρους λόγους, τὰς πλέον ἀνηλεεῖς μαστιγώσεις, καὶ δὲν ἔχει ἀπολύτως ἄδικον διότι ὄχι ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς διπλωμάτας μας εἶναι στερημένοι τῶν πλεονεκτημάτων ἀκριβῶς ἐκείνων, τῶν ὁποίων θὰ εἶχον ἀνάγκην καὶ εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ διὰ τὴν ἀντίληψιν ὅπου δεκνύουσι εἰς μερικὰς περιστάσεις;

non intelligere quod omnes intelligunt

Εἶναι σπουδαῖον τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα.

Ὁ κ. Γιαννόπουλος παριστᾷ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν λέγοντα πρὸς τὸν νέον βασιλέα του:

«Ἐμᾶς, βασιλεῦ μου, μὰς βλέπεις... Σὲ ἐκτενόμεν ν' ἀναλάβῃς Σὺ αὐτὸν τὸν μπελᾶ (δηλ. τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα). Οἱ Ὑπουργοὶ θὰ εἶναι κούτσουρα σὰν κ' ἐμᾶς. Μάλιστα διὰ τὰ ἐξωτερικὰ διαλέγομεν τὰ πειρὸ κούτσουρα. Διὰ τὸ διπλωματικὸν σῶμα ποῦ εὐρίσκειται ἔξω κατασκευάζομεν εἰδικούς ἀνθρώπους. Πέρνομεν τὰ πειρὸ κούτσουρα καὶ διὰ κάθε ἀσφάλειαν, τοὺς ἀφαίρομεν τὸ μεδοῦλι τῆς κόκκης καὶ τοὺς κένομεν τὸ ὀπτικὸν νεῦρον, οἱ διπλωμάται μας ὅλοι εἶναι στραβομάται..... Ἐμεῖς θὰ κάμωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι κάμουν εἰς τὰ Κράτῃρα. Θὰ τῆς κόψωμεν τὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς χειρῶν, θὰ στραγγαλίσωμεν τὸ ἄλλο, ὀλίγον πιπέρι εἰς τὸ στόμα, ἔνχ σουβλὶ εἰς τὸ μάτι, ἔνχ τριψιμον μὲ κρεμμύδι εἰς τὸ ἄλλο, καὶ Σὺ Μεγαλειότατε θὰ τὴν γυρίσῃς εἰς τοὺς δρόμους τῆς Εὐρώπης καὶ θὰ κλαίγῃσαι λέγων:— Ἀφεντάδες μου, κάμτε ἐλεημοσύνην στὴν καυμένη τὴν σακάτισσα, λυπηθεῖτε τὴν ἀόμματην, ἀφεντάδες μου νὰ συγρωθεῖν τὰ πεθαιμένα σας.— Πάντα κάποιος θὰ βρεθῇ νὰ τῆς πετάξῃ κανένχ κόκκαλο. Κ' ἔπειτα, βασιλεῦ, νέος εἶσαι καὶ ὠ-

ραῖος εἶσαι. Θὰ βρῆς μιὰ ὠραία νύφη καὶ ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ παιδιὰ. Τότε θὰ συμπεθερεύσωμεν μὲ ὅλους τοὺς δυνατοὺς τῆς γῆς... Ἡ ἐξωτερικὴ μας πολιτικὴ θὰ εἶναι πολιτικὴ τῶν Συμπεθεριῶν...»

Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι γεμάτη χιούμορ, ἀλλὰ κινεῖ εἰς δάκρυα. Ἐξ ἰσοῦ πικρὰ ἐκφράζεται διὰ τὰς γλωσσολογικὰς δοξασίας, διὰ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ διὰ κάθε πληγὴν, αἱματηρὰν ἀλλὰ ὄχι ἀνιάτον, τοῦ νεοελληνικοῦ ὄργανισμοῦ.

«Ἐσκοτώσατε τὴν ἑλληνικὴν νεότητα, φωνάζει, καὶ ἔθνος χωρὶς νεολαίαν εἶναι ἄνοιξις χωρὶς ἄνθη.»

Ἐχὼ σταθερὰν ἰδέαν περὶ τῆς ἀχρηστίας καὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τῆς κριτικῆς, διὰ τοῦτο μοῦ ἐφάνη ἄστειον ὅταν εἶδα ἄλλοι νὰ κατηγοροῦν καὶ ἄλλοι νὰ ἐκθειάζουν τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γιαννοπούλου.

Ἐγὼ θὰ ἤθελα μόνον νὰ ἔχω φωνὴν δυνατὴν καὶ ἀπέραντον καὶ νὰ φωνάζω ἀπὸ ὑψηλὰ πρὸς ὅλους τοὺς νέους, ὅσοι κρύπτουν ὀλίγον φῶς εἰς τὴν σκέψιν τοὺς καὶ ὀλίγην πίστιν εἰς τὴν καρδίαν τοὺς: — Ὁ ἀδελφοί, ἀναγνώσατε τὸ «Νέον Πνεῦμα» καὶ ὕστερα σκεφθῆτε. Γνωρίσατε τὸν ἑαυτὸν σας καὶ ὕστερα μελετήσατε τὸν τόπον σας καὶ τὴν κατάστασιν του. Σκεφθῆτε ὅτι εἰμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ὅτι δὲν ἔκαμαν οἱ γονεῖς μας.

C'est de nous que dépend la gloire ou la honte.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

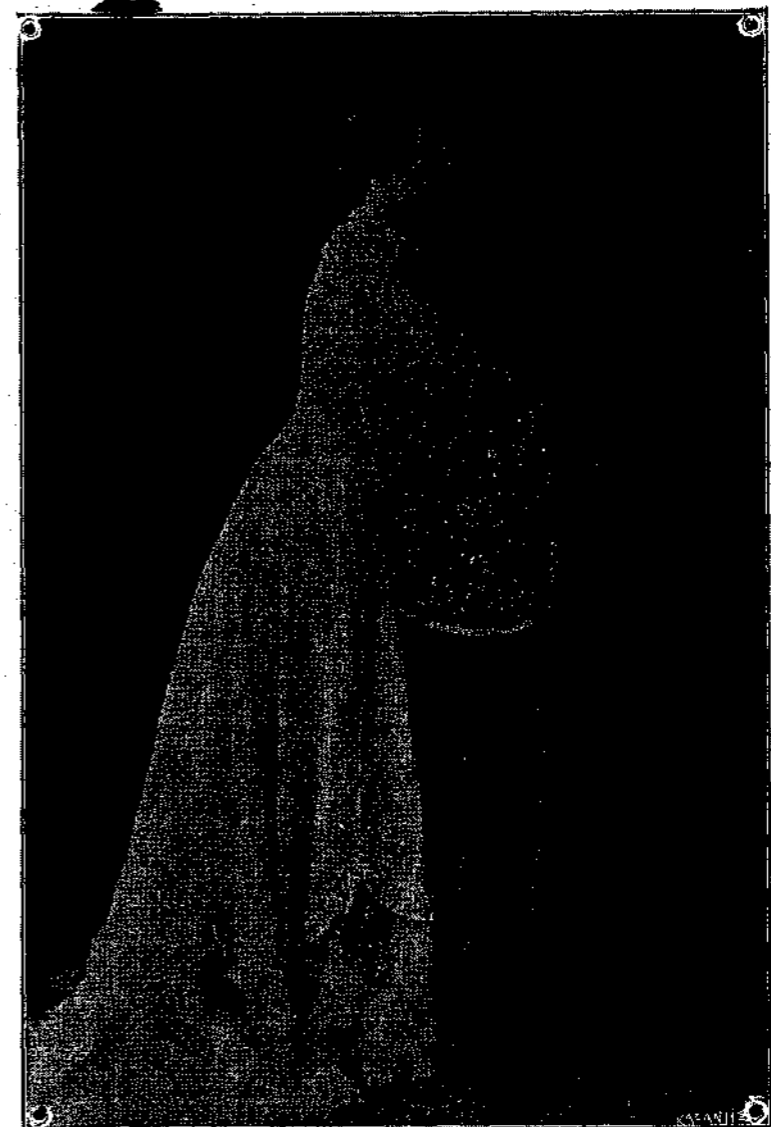
Τώρα ποῦ στῆς ἔρημης βραγιῆς
Ξεψυχοῦν τὰ ρόδα τὰ ὕστερὰ
Καὶ ἀπὸ τὰ στήθη μου περνᾷ
Καὶ στὸ γοῦ μου μένει:

Ἦθελα ἓνα βράδυ ὠραῖο κι' ἀγρόφεργο
Στὸ βουνὸ ν' ἀνέβω τοῦ θανάτου
Κι' ἐνῶ ἡ πικροθάλασσα ἀπὸ κάτου
Θὰ κνῆ ἀγριεμένη,

Ἦθελα τὰ χέρια νὰ σηκώσω
Καὶ νὰ εἰπῶ μὰ κόρυφα προσεσχῆ
Ἀπὸ τὴν καρδιά καὶ ἀπὸ τὴν ψυχῆ
Στὰ οὐράνια ἐπάνω...

Τώρα ποῦ στῆς ἔρημης βραγιῆς
Ξεψυχοῦν τὰ ρόδα σιγαλὰ
Ἦθελα ν' ἀνέβω στὰ ψηλὰ
Καὶ νὰ πεθάνω!...

ΘΡΑΣ ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ἀσπίστρια ΜΑΤΘΑΪΔΗ ΚΡΕΜΕΡ

ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εἰς τὸ νέον του μέγαρον, ὅπου μετέφερε τὴν διαρκῆ καλλιτεχνικὴν του ἐκθεσιν ὁ ἔμπορος εἰκόνων τοῦ Βερολίνου κ. Ἐδουάρδος Σούτε μᾶς παρουσίασε ὠραίας πάλιν καλλιτεχνικὰς ἐκπλήξεις μὲ τὴν ἀνοήτῃσαν χειμωνιάτικην ἐκθεσιν του. Μᾶς ἐξέθεσε Γερμανοὺς πεῖζαζιστάς, τοὺς δυνατωτέρους ἀπὸ τοὺς νέους τοῦ Βερολίνου, πολλὰ ἄλλα πράγματα, ποῦ ἴσως νὰ μὴ σᾶς ενδιαφέρουν, — καὶ τὸ σπουδαιότερον παλητῆ καὶ νέαν Ἰσπανικὴν τέχνην, καὶ ἀκόμη τὸ σπουδαιότερον γιὰ μᾶς ἐπτὰ πίνακες τοῦ Ἑλλήνου ζωγράφου τῆς 16ης ἐκατονταετηρίδος Δομένικο Θεοτοκοπούλου τοῦ ἐπονομαζομένου Γκρέκο. Τοῦ Θεοτοκοπούλου ἔργα εἶδα εἰς τὴν Δοξοδὴν καὶ τὴν Ἰταλίαν· τώρα μὲ ἐλκύουν οἱ ἐπτὰ ἀπὸ ἀφελῆ

ἀρχαῖον μυστικισμὸν διαπνεόμενοι πίνακες του, ποῦ κινοῦν ζωηρότατον τὸ ἐνδιαφέρον ὄλων τῶν τεχνικῶν, περισσότερον καὶ ἀπὰ τοὺς ἐξ ἑπτὰ πίνακας τοῦ Γκρόκο, τοῦ Ζουρπαρὰν, τοῦ Ζουλοάγα, καὶ φυσικὰ καὶ τῶν δύο συγγρόνων Ἰσπανῶν· τοῦ Κλαυδίου Καστελοῦχο καὶ τοῦ Λόπεθ Μετακίτα.

Ὁ Θεοτοκοπούλος μᾶς παρουσιάζεται μὲ ὄλην τὴν θρησκευτικὴν φιλοσοφίαν τῆς πλουσίας του φαντασίας καὶ τὴν ἀρχαῖκην λιτότητα τῶν μέσων τῆς ἐκφράσεως τῆς σκέψεώς του καὶ μᾶς δείχνει ποῖα ἡ ἐπίδρασις του ἐπὶ τῆς ἀναγεννηθείσης κατόπιν του ὑπερόχου Ἰσπανικῆς τέχνης, ἓνας τῶν πρώτων παραγόντων καὶ ἰδρυτῶν τῆς ὁποίας θεωρεῖται αὐτὸς ὁ βελὺς αἰσθητικῆς τῶν μετὰ συντριβῆς δεσμένων μοναχῶν, τῶν ὁποίων τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα φθάνει μέχρι φανατισμοῦ, τοῦ καθολικοῦ ἐκείνου φανατισμοῦ, ὅστις συνετάραξε αἰῶνας τὴν ζωὴν τῆς Ἰσπανίας.

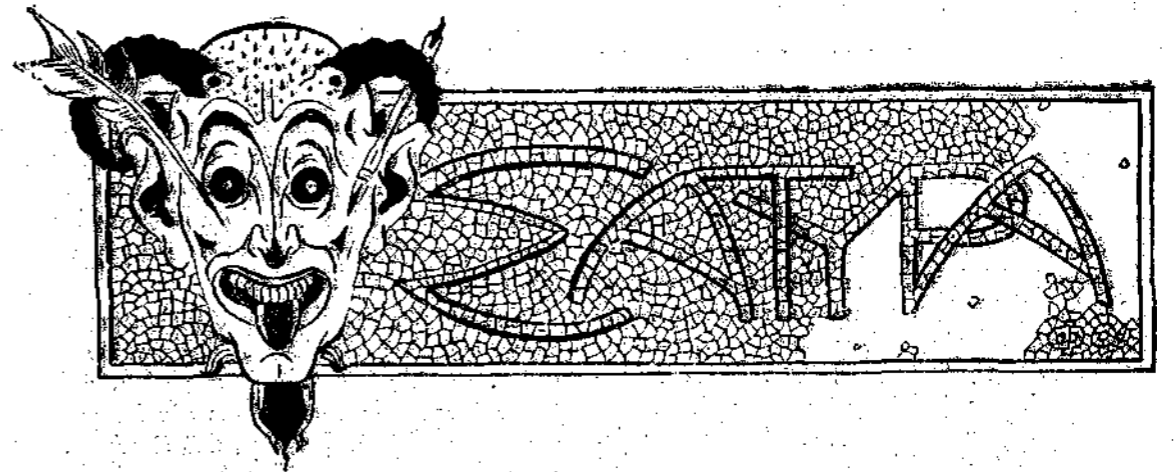
Ἐνας Εὐαγγελισμὸς, μία Μαγδαληνὴ, ἓνας Χρι-

ΦΑΛΛΙΕΡ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.

Κατά την τελευταίαν ἐν Παρισίοις διαμονήν τοῦ ἡμετέρου "Ανακτοῦ, τοῦ σατυρικοῦ περιοδικῶν «L'Assiette au Beurre» τῶν Παρισίων ἐξέδωκεν εἰδικὸν φύλλον διὰ τὴν βασιλικὴν ἐπίσκεψιν. Ἐκ τῶν γελοιογραφιῶν τοῦ τείχους τούτου εὐφροσύνη εἶνε ἡ ἀνωτέρω. Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἶνε παχὺς. Καὶ ὁ γελοιογράφος λογοπαίει μετὰ τὴν λέξιν Graisse = πάχος καὶ τὴν λέξιν Grèce = Ἑλλάς. Ὁ λεπτός βασιλεὺς μας κοιτᾷ τὸν παχὺν Πρόεδρον λέγει μετὰ ὕψος παραπόνου:

— Καὶ εἰπεὶ λέγουσιν ὅτι ἐγὼ εἶμαι le roi de la Graisse!

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

ΤΗΝ εβλεπε νὰ μεγαλώνη καὶ ἐνὰ βῆμα παιδικῆς χαρᾶς ἐγνωσθε νὰ διατρέχη ὅλο τὸ σῶμά του.

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰσῆρχετο εἰς τὸν δέκατον καὶ ἕκτον ἀπρίλιον, καὶ ἡ φύσις ἐσκόρπιζε μ' ἀπλοχερίαν ἐπάνω τῆς τὰ δῶρα, ὅλα τῆς

τὰ χαρίσματα, διὰ νὰ τὴν προικίσῃ—προίκα βασιλικήν.

Τὰ μάτια τῆς—μάτια μαύρα καὶ μεγάλα—ἐπρόδιδαν ἀμέσως πῶς ἐκλειον μέσα τους ὅλο ἐκεῖνο τὸ γλυκὺ φῶς, πού μπορεί νὰ βάλῃ τὴν φλόγα του καὶ εἰς τὴν πλέον ἀνχίσθητον καρδίαν.

Τὰ μαλλιά τῆς χρυσοπερίχυτα καὶ ἄφθονα, περιέστερον μὲ χάριν ἀμύμητον τὸ παρθενικὸν μέτωπον τὸ ἀντικατοπτρίζον ὅλην τὴν ἀγριότητα τῆς ψυχῆς τῆς, τὸ ἀπαλώτερον, τὸ λευκότερον καὶ γλαυκότερον ἀκόμη, ἐν ᾧ τὸ ὄμορπον τῆς πρόσωπον καὶ ἀσφόδραστον κορμὶ τῆς ἦσαν ἀπὸ κείνα, πού μόνον στὰ παραμύθια ἀκούει κανεὶς ἢ τὰ βλέπει ζωγραφισμένα σὲ κανενὸς ἐξόχου ζωγράφου τὴν εἰκόνα.

Κατάντικρυ λοιπὸν τέτοιας νύφης, τέτοιας νεράιδας πεντάμορφης, ἐκάθητο ἐν δειλινὸν ἀνοιχιάτικο ὁ Γῶγος καὶ ἔριπτε ἐπ' αὐτῆς βλέμματα λαθραῖα, βλέμματα γεμάτα τρυφερότητα καὶ ἔρωτα, ἐν ᾧ κάποιον μυστηριώδες, σύσσωμον ἀνατρίχιασμα τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν κατελάμβανεν...

Τὴν ἐκύτταζε μὲ τὰ μάτια του ὑπερμέτρως ἀνοιγμένα, καὶ ἐνόμιζε πῶς ἐμπρός του ἦνοιγετο ὁ οὐρανὸς τῆς εὐδαιμονίας, ἐταξείδευε σὲ κόσμους ἄλλους, κόσμους εἰς τοὺς ὁποίους μὴ νάχη ἡ καρδιά εἰξεύρει νὰ ἐντροφεῖ, μακρυνόντες πολὺ, κρυμμένους ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὰ ὄμματα,

ἐκεῖ πού ἔχει θεμελιώσει τὸν μαγικὸν τῆς θρόνον ἢ ἀφθικτὸς, ἢ ἀτελειώτος εὐτυχία τῆς ἀγάπης.

— Γιὰ δὲς μάτια χαριτοβλέφαρα, γιὰ δὲς εὐμορφία ἀγγέλου! Ἐσκέπτετο μέσα του μὲ ἀγωνίαν. Νῆνοιωσε τάχα πῶς ἀπ' αὐτῆς τῆς στιγμῆς ἡ καρδιά του ἄρχισε δυνατὰ νὰ χτυπᾷ μέσα στὰ στήθη μου; Ὅσο διστάζω νὰ τὸ πιστεύσω!

Ἡ Τιτίκα τώρα νὰ εἶχεν ἐνοήσῃ ἄρα γε τὴν φλόγα, τὴν περιπάθειαν, τὴν μέθην τέλος αὐτὴν, πού προξενούσε καθὲς βλέμμα τῆς, καθὲς τῆς κίνημα; Νὰ εἶχε μαντεύσει τάχα τὸν ἀγῶνα πού ἐκυριρχούσε μέσα στὸ πνεῦμά του, τὴν πάλην, ἣτις συνετελεῖτο ἀδιάκοπα μέσα εἰς τὴν πληγωμένην ψυχὴν του;

Δυστυχῶς ὄχι!

Χθὲς μόλις εἶχεν ἀφήσει ἡσυχον τὸ συντακτικὸν καὶ τὴν γραμματικὴν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε ἀποπερατώσει τὸ σχολεῖον. Δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη τὰς τοικυμίας, τὰς ἐναντιότητάς τῆς ζωῆς, καὶ ἡ καρδιά τῆς—ἀδιάφορη σὰν πεταλούδα—ἐπετοῦσε πρὸς πᾶν ὅ,τι ὠραῖον, ὅ,τι μεγάλο καὶ ἰδανικόν, ἐφθινε μόνον νὰ ἱκανοποιῆ τὰς ἀθῶας, τὰς παιδικὰς κλίσεις τῆς.

Τὸν Γῶγον τὸν θεωροῦσε, καθὸ γείτονά τῆς, ἄνθρωπον τοῦ σπιτιοῦ των, καὶ παρεδίθετο ἀφοβὰ εἰς τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπῃ καὶ ἀκούῃ πρόσωπον τόσον σχετικὸν τῆς οἰκογενείας τῆς.

Ἄλλο ὅμως αἰσθημα ἐδῶκεν τὰς χορδὰς τῆς καρδίας τοῦ Γῶγου, καρδίας μεγάλης, ὁμηρικῆς πρὸς τὸν ἔρωτα. Ἀγαποῦσε τὴν Τιτίκαν καὶ τὴν ἤθελε μίαν ἡμέραν ἰδικήν του. Καὶ ἐπανελάμβανε πάντα, ὅσους ἐκάθητο μόνος, κληρονημένος μέσα στὰ χαιδέματα τοῦ νυκτιμπάτη, εἰς τὴν σεληνόλουστον ἀγκαλίαν τῆς ἐσπέρας:

— Τὴν ἀγαπᾷ, τὴν ἀγαπᾷ πολὺ...

Τὰ χρόνια ένα με τ' άλλο επέρχον, κι' ο Γώγος άρχισε να διαβλίπη τὰ πράγματα πολύ σοβαρότερα τώρα. Τό θάρρος εκείνο, που τον ώπλιζε προτύτερα—κι' αν ήτο ώριμώτερα ή ήλικία τής Τιτίκας, θά τής είχε χίλιες φορές έως τώρα τό μυστικόν μαρτύριόν του ξεμυστηρευθή—και αυτό σήμερα σιγά-σιγά τον έγκατέλειπε! Κι' ενώ άλλοτε έσκέπτετο, πότε να μεγλώση ή Τιτίκα, να πραγματοποιήση τό όνειρόν του—τό γλυκό όνειρον του γάμου—έξαφνα μετεβλήθη άποτόμως! Όλο εκείνο τό περασμένον θάρρος, δλόκληρη ή προηγουμένη τόλμη του τον άφησαν για πάντα. Έγεινε δειλός, ολιγώτερον διμηλητικός μεζύ της, πράγμα τό όποιον και αυτός ο ίδιος άδυνατούσε να εξηγήση και τό όποιον τον είχε σε μίαν άνυπολόγιστον άπόγκωσιν βυθισμένον!...

Πέρασαν ένα-δύο-τρία-τέσσερα χρόνια. Ο ει-κοστός Μάιος άνοιξε τās φωτεινάς θύρας των παραδείσων των, κι' έστρωσε με ροδοφύλλα τον δρόμον, για να υποδειχθή τέλεια γυνίκα πλέον τήν Τιτίκαν. Η δέ μεγάλη της προίκα, καθώς και ή ξακουσμένη ευμορφιά της, δεν έβράδυναν να συγκεντρώσουν σμήνος έραστών τριγύρω της, όπως ο κρίνος συγκεντρώνει τών μελισσών τὰ πλήθη τριγύρω εις τὰ εύώδη πέταλά του.

Δεν ήτο πλέον ή πρώτη Τιτίκα. Τό άνίδεο τό τρελλοκόριτσο εκείνο των δεκαέξη χρόνων. "Οχι! Η έλευθερία, ή πρόοδος του σημερινού λεγομένου πολιτισμού, ή συχνή είσοδος στους χορούς που έκαμνε κάθε τόσο ή μαμά της, τὰ πείσματα βλέμματα των λεόντων τής έπαχής, ήτο δυνατά ποτέ να μη κάμουν ώστε ή Τιτίκα να μη υπερηφανευθή για τον θρίαμβον, να μείνη άπαθής, άτρωτος εις τās επανειλημμένας εφόδους, και να μη κεντηθή ή καρδιά της για κανέναν από κείνους που τόσο συχνά τήν έτριγύριζαν;...

Έν τοσοούτω ο Γώγος εξακολουθούσε πάντα τήν γνωστήν, τήν ανιαράν εκείνην όδόν. Ηγωνία, έσφαδάζε, άλλ' άνίσχυρος ν' άποδιώξη τό φάσμα τής δειλίας, τον έφιάλτην εκείνον τον βαρύν, που έσφιγγε σφιχτά τήν καρδιά του και έπνιγε τήν φωνήν του!

Πολλές φορές δεν τήν έπλησίασε τόσο, ώστε τὰ άκρα των χυμένων μαλλιών της, έθώπευαν άπαλά και ήρεμα τās παρειά του, και προξενούσαν εις αυτόν ένα ρίγος άγνωστον, γλυκύτατον; Πλήν εξαφνα κάποια άνερμηνευτος ιδέα, ένας στοχασμός παράδοξος, ξεμάκρυναν άμέσως τό έτοιμον να ξεσπάση από τὰ χείλη του κύμα τής έρωτικής τρικυμίας.

— Να στιγμή κατάλληλος, έψιθύριζε, και κάθουμε έτσι άδρανής, άδιάφορος, εν φ' αυτή πάντοτε μου φέρεται πρόθυμη, χαρούμενη και γελαστή... Έμπρός λοιπόν, θάρρος και άπέφασας.

Και προσπαθούσε ο δύστυχος να άντλήση δύναμεις γενναϊότητος, κι' έχωνε τὰ δάκτυλά του μέσα στα πυκνά μαλλιά του, κι' έστυλογίζετο ώρες δλόκληρες μήπως άνκαλύψη κανένα νέον τρόπον, άλλά τίποτα! Μία αϊφνηδία και πάλιν σκέψις, κάποια άπόκρυφη άμφιβολία έφόνευσε μονομιξ τόν ένθουσιασμόν του, τον μέχρι φρενιτιδος άληθινής φθάνοντα!

Και έσηκώνετο και έφευγε, χωρίς προηγουμένης να τής ειπή μίαν λέξιν, έγύριζε πάλιν εις τό σπίτι, τρελλός από τήν άπελπισίαν, και τό βράδυ έπεφτε εις τό κρεβάτι σαν άλκφιασμένος να κοιμηθή, εν φ' ή κόρη που έλάτρευε, παρουσιάζετο πάντα στα όνειρά του, και τον έλίχνιζε με τό τραγούδι τής αγάπης, και τον έράντιζε με τό μέθυ τής ήδονής...

Έπί τέλους μίαν ήμέραν, ύστερα από πολλές άμφιταλαντεύσεις, έσηκώθη και διηυθύνθη κατ' εϊθείαν εις τό σπίτι τής Τιτίκας, θωρακισμένος με τήν τελευταίαν, τήν όριστικήν πλέον άπόφασιν να τής άνακοινώση τον έρωτά του.

Τήν εύρεμοναχήν. Έμβήκε και εκάθησε, χωρίς όμως να κατορθώση να θίξη άπ' εϊθείας τό ζήτημα. "Αρχισε λοιπόν να τήν έρωτά άκροβολιστά πάντοτε για διάφορα άλλά πράγματα. Τήν έρώτησε δηλ. πώς τής έφάνηκε ή χθεσινή παράστασις εις τό Βασιλικόν θέατρον, αν ήτο ευχαριστημένη από τήν προχθεσινήν της εκδρομήν, και τέλος μετά πολλά βάσανα, έστρεψε τον λόγον και εις τό προκειμένον. Έξουσίασε προς στιγμήν τήν έσωτερικήν συγκίνησην του, έσηκώθη ολίγον από τό κάθισμα, εκάθησε πάλιν, έπνιξε ένα βαθύν στεναγμόν, και άφ' ού έξεροκατάπιεν δυό τρεις φορές, τής ειπε με φωνήν τρέμουσαν, σιγαλήν, φωνήν χωρίς χρώμα:

— Πρό πολλού ξέρεις, Τιτίκα μου... ήθελα να Σου πώ κάτι τι μυστικό, μα πολύ μυστικό, τό όποιον τόσο μου πλακώνει βραειά τήν καρδιά, ώστε αν δεν σου τό πώ...

— Α, ναι, ναι κατάλαβα Γώγο τί θέλεις να μου πής. Διέκοψεν εξαφνα ή Τιτίκα με μίαν χαριστάτην χειρονομίαν, πετώσα όλη από χαράν. Ναι, είνε άληθής αυτό που έμαθες. Αγαπώ παρόμοια τον άδελφό σου, και μάλιστα οι γονείς μου άφ' ού είδαν τήν τόση έπιμονήν μου συνήεσαν, και αυτές τās ήμέρας θά γείνουν και οι γάμοι μας. Αυτό τό μυστικό λοιπόν δεν ήθελες να μου πής Γώγο;

Κερυνός αν έπιπτε τήν στιγμήν εκείνην μπροστά στα πόδια του Γώγου, δεν θά έπέφερε τό φοβερόν άποτέλεσμα, που έπέφεραν οι όλγοι, άλλ' άπαίσιον εκείνοι λόγοι τής Τιτίκας!

Έπετάχθη τρομασμένος από τήν θέσιν του, με μίαν έκφρασιν προσώπου, που τρελλός μονάχα μπορούσε να λάβη, με τās τρίχας τής κεφαλής του άκωρωμένας και μ' ένα άνάβλημα

άγριον, τρομακτικόν! Δεν είμπόρεσε να άπαντήση τίποτα, ούτε μίαν λέξιν. "Αρπαξε μόνον μ' ένα νευρικόν κίνημα τό καπέλλο του, και άφ' ού τήν άπαχαίριετις μηχανικώς, έχύθη έξω στον δρόμον.

Διευθύνθη γρήγορα—γρήγορα, σαν να τον κυνηγούσαν, εις τό σπίτι του, και έσωριάσθη

βαρύν επάνω εις τό κάθισμα. Έκρυψε τό κεφάλι του μέσα στα δύο του χέρια, κι' άρχισε να κλαίη, να κλαίη άδιάκοπα, σαν μωρό παιδί, και να οίκτειρη συγχρόνως τον έαυτόν του, που έγεινε θύμα τής μοναδικής, τής πρωτακουστής έκείνης δειλίας του!!

TAKHE KONOPHOΣ

~ Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΖΩΗ ~

(Του εν Παρισίσις συντάκτου μας).

ΠΑΝΗΘΟΜΕΝ επί τέλους εις τήν περίοδον των έργασιών.

Κατ' Οκτώβριον, πάντες επκνίρονται εκ των έξοχών και ή ζωή άναλαμβάνει τον τακτικόν ρυθμόν της.

Οι Παρίσιοι επιστρέφουν, οι Παρίσιοι με όλην τήν ζέσιν των προς έργασίαν.

Τὰ θέατρα ήνοιξαν πάλιν τās πύλας των, τὰ δε νέα έργα τής έποχής άναγράφονται δια διακριτικόν γραμμάτων εις τὰ προγράμματα.

Εις τον «Οίκον του Μολιέρου» γίνεται λόγος μόνον περι τής έπιτυχίας, ήτις πρόκειται να στίψη προσεχώς τό έργον ενός άγνωστου νέου.

Λέγεται ότι ή Έταίρα (La Courtisane) θά κερδήση δάφνας, άλλά τί δεν λέγεται! Πλήν, φευ! είνε άδύνατον να προμκντεύση τις τήν έπιτυχίαν ενός δραματικού έργου, όταν τό κινόν είνε ή μοναδικός κριτής τής αξίας αυτού.

Έμαθον εκ καλής έπίσης πηγής, ότι ταχέως θά τεθή εις τό δραματολόγιον τής «Γαλλικής Κομωδίας» ή Ίφιγένεια (Iphigenie) του Ιωάννου Μωρέα (Jean Moreas), έκπλήττει μάλιστα ή μη εισέτι άναγραφή του. Όπως παντού και εν παντί, υπάρχουν άνταγωνισμοί και άκριβώς οι άνόητοι ούτοι άνταγωνισμοί φονεύουσι τους καλλιτέχνας και τὰ έργα των.

Έν τοις καταλόγοις των έκδοτών άγγέλλονται νέα έργα φαίνεται ότι υπάρχει εν αυτοις

πληθώρα μυθιστορημάτων. Σήμερα, άλλως τε, όλοι θέλουν να γράψωσι μυθιστορήματα, άλλά δεν είνε όλα αυτά τὰ μυθιστορήματα καλά. υπάρχουν μεταξύ αυτών πολλά, πολλά κακά. Όπως παρατηρείται και εις τὰ ποιήματα οι καλοί ποιητάι δεν είνε λεγεών, ενώ οι στιχολόγοι άφθονούσι. Δράττομαι τής άφορηής ταύτης να σε παρουσιάσω καλούς τινες συγγραφείς, ποιητάς τινες με μέλλον:

Έν πρώτοις, τον Louis Mandin όστις έγραψε τους Ύπνους (Les Sommeils). Ο κ. Mandin είνε λιρικός, και ή όλην τήν σημασίαν τής λέξεως τὰ ποιήματά του διακρίνονται από μίαν προσωπικήν ευπάθειαν. Αναγινώσκων τις αυτά, αισθάνεται ότι πληρούνται από μεγάλην τινά ψυχήν, άλλά πλήρη λύπης. Ναι, ή λύπη κυριρχεί εις τους στιχους του Mandin, ο δε τύπος των, ο οίονει κλασικός, προσθέτει ιδιαιτέρον ήλιγγητρον εις τό έργον ολόκληρον.

Ο κ. René Arcos, ποιητής τής νέας γενεζς, έδημοσίευσε άλλοτε τήν Ουσιώδη Ψυχήν (L'Amé Essentielle). Ηδη, έδημοσίευσε τήν Τραγωδίαν των Διαστημάτων (La Tragédie des Espaces). Ο τίτλος είνε εύρύς και άπαιτητικός, άλλά τό περιεχόμενον, και έπερ μετ' έπιμελείας γραφέν, δεν μοι φαίνεται να άνταποκρίνεται πάντοτε εις τον τολμηρόν τίτλον του. Η πρώτη εντύπωσις είνε ότι νομίζει τις ότι εύρίσκειται πρό κολοσσαίου έργου, ως εν παραδείγματι, πρό νέου «Θρύλλου των Αίωνων», άλλά ταχέως εξέρχεται τής άπάτης. Τό επαναλαμβάνω: παρά τās πολλές καλλονάς και

Ἡ τραγωδὸς ΜΑΦΟΑ BRANDÈS

τοὺς ὠραίους στίχους, ἡ σκέψις τοῦ ποιητοῦ δὲν ὑπεστηρίχθη μέχρι τέλους. Ἐν τούτοις, ὁ κ. René Arcos δεικνύει ἰσχυρὰν κρᾶσιν καλλιτέχνου, καθ' ἣν αἱ μεγάλαι καὶ ὠραῖαι ἰδέαι παραφόρως συσσωρεύονται. Ὅ,τι λείπει ἀπὸ τὸν René Arcos, εἰς ὀλίγη μέθοδος—ἀλλὰ δύναται ὁ ποιητὴς νὰ εἶναι καὶ μεθοδικός;

Τί νὰ εἶπω δὲ διὰ τὰ ποιήματα τοῦ Georges Duhameni; Ἀπὸ τοῖς Θρύλλοις (Legendes), τὰς Μάχας (Batailles) κατεμαγύθη, διὰ τὸ τολμηρὸν αὐτῶν. Τὸ βιβλίον περιέχει σελίδας μεγάλου ὕψους. Τὸ αἶσθημα εἶναι βαθύ, ἡ ἰδέα εὐγενής, τὸ δὲ σχῆμα τὸ τῆς ἐπικρατοῦσας τῆς τέχνης, ὅπερ, ἄλλως τε, δὲν στερεῖται γνητείας.

Ὁ πρόλογος τῶν ποιημάτων τούτων εἶναι ἄξιός παρατηρήσεως καὶ ἀνταποκρίνεται κριτικῶς εἰς τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῆς νέας καλλιτεχνικῆς γενεᾶς τῆς ἐκκινήσεως πρὸς θριαμβευτικὴν κατάρτησιν τῆς δόξης καὶ τοῦ μέλλοντος, πλὴν φαῦ! τούτο θὰ ἦτο πάρα πολὺ ὠραῖον ἂν κατορθούτο, ἀλλ' εἰμεθα ἀκόμη μακρὰν τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν αἱ μὴδαιμνότητες καὶ οἱ Φρισσαῖοι τῶν γραμμάτων, οἱ κατέχοντες τὰς πρώτας θέσεις, θὰ ἐξωσθῶσι τοῦ Ναοῦ τῆς Τέχνης. Ἀλλὰ μὴ ἀπελπίζωμεν τὸ πρῶτον κτύπημα ἐδόθη.

Ὁ κ. Louis Thomas ὅστις διευθύνει μετὰ τοσαύτης τέχνης τὴν Ψυχὴν (Psyché), περιοδικὸν πλήρες ζωῆς ὅπερ θ' ἀφήσῃ ἐποχὴν, ἐδημοσίευσεν ἐν ταῖς ἐκδόσεσι τῆς Ψυχῆς ὀλόκληρον συλλογὴν πεζῶν καὶ ἐμμέτρων ἔργων.

Μοὶ ἀρέσκει πολὺ τὸ ποιήμα του «Lily». Ἐξ αὐτοῦ ἀντὶδρα καί ποικιλία ἰδέαι, ὁ δὲ ἀκανόνιστος τύπος τοῦ ποιήματος δίδει εἰς τὸ ἔργον περισοτέρην χάριν.

Ἐπειτα, ἐνυπάρχει ποίησις, μίᾳ ποίησις λεπτή καὶ εὐκρινής, οἰκογενειακὴ δύναται τις εἰπεῖν. Ἀναγνώσατε τὸ τετράστιχον τούτο:

Toute ma peine dans le vent
S'envolerait plume légère;
Et j'ai le coeur d'un faible enfant
Qu'un souffle ploie jusqu'à la terre.

Ὁλόκληρος ἡ ψυχὴ τοῦ Louis Thomas φαίνεται ἐγκαλεισμένη εἰς τὰς γραμμάς ταύτας. Ἄλλ' ἀκούσι ταῦτα διὰ σήμερον.

Ἐχω τόσα νὰ εἶπω, ὥστε εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ χαλιναγωγῆσω τὴν γραφίδα μου.

Ἐς ἄλλοτε, λοιπόν.

Παρίσιος

ABY - RENÉ d'YVERMONT

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

ΥΠΝΕΣΤΗ νέος ἀλλογος ἐν Ἀθήραις, ἡ «Ἐθνικὴ συνείδησις». Μετὰ τὸ δλοκαύτωμα τῆς Ἀγγιᾶλον, εἶτε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐξηγέρθη ζητῶν ἔθνησιν ἀναγέννησιν, ἄνδρες φιλοπάτριδες συνήλθον καὶ ἀποτέλεσμα τῆς συνειρέως ἐπήρξεν ὁ ἐν σωματικῶν σοβαρῶν συνασπισμῶς ἀντιῶν. Ἡ «Ἐθνικὴ συνείδησις» ἐξέδωκε προκήρυξιν, δι' ἧς ἐπιταλείται σύντονον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλλ. κόσμου ἐπὶ τῆς κρίσεως, ἣν διέρχεται ὁ ὑπόδουλος Ἑλληνισμός. Ἡ Ἐταιρεία σκοπεῖ νὰ ἐπισχῆσῃ τὴν Κυβέρνησιν ὑπὲρ πάσης ἐθνικῆς ἐνεργείας καὶ νὰ διαφωτίσῃ ἅμα τὴν δημοσίαν γνώμην περὶ τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς Ἑλλ. φυλῆς. Ἄς ἐξηθῶμεν εἰς τὸν ἀρτιούστατον σύνδεσμον ὃν διοικοῦν ἐθνικῶς ἄνδρες ἠθικῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐπιστημονικοῦ κύρους, ἕως παρακάμψῃ πᾶν τυχὸν ἐμποδίων καὶ πραγματώσῃ ἕστω καὶ ἕνα ἐκ τῶν πολλῶν σκοπῶν, οὓς προτίθεται νὰ ἐπιτελέσῃ. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶνε πατριῶται, ἀλλ' ἀτυχῶς ἐλλείπει ἡ μέθοδος τῆς ἐργασίας, ἡ ἐπιμονή, ὁ ἐνθουσιασμός. Τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα πρέπει νὰ ἐκδηλώσῃ ἐμπράκτως ἡ «Ἐθνικὴ συνείδησις» ἂν φιλοδοξῇ ὄχι μόνον νὰ λέγεται, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶνε ἐθνικῆ. Τὸ σύμβολον τοῦ Συλλόγου, ὁ πνεφόρος Προμηθεὺς, ἄς φωτίσῃ τοὺς ἐταίρους.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ εἰδύλλιον ἢ μᾶλλον ἐν σκάνδαλον ἀπασχολεῖ ἀπὸ τινος τὸν Ἑθνοπαϊκὸν τύπον. Ὁ πείρηγος σφαιρικός Ἰωακείμ Ἀλβέρτος τῆς Περωσίας ἐρωτεύθη τὴν ἠθοποιὸν Μαρίαν Σούλιτσερ. Ὁ θεῖος τοῦ Ἀυτοκράτορος Γουλιέλμος ὁσασασηθεὶς διὰ τοιοῦτον ἀνάξιον πείρηγος ἐρωτᾶ τὸν ἐξόριστο, ἀλλὰ καὶ οὕτως οὐκ ἐδέχθη τὸν γάμον τῶν δύο ἐραστῶν. Ὁ πείρηγος δὲ τὴν ἐνυμφεύετο, ἀλλὰ πρὸς τέρησιν τῶν τύπων ἔδει ἡ Σούλιτσερ νὰ ἀποκησῇ τίτλον βαρωνίδος. Καὶ ἐδῶ ἦτο ἔλη ἡ δυσκολία. Ἐυτυχῶς ἐβρέθη εἰς Ἀυστρίας ἕνας πτωχὸς βαρῶνος ἕσως ἐδέχθη νὰ νυμφευθῇ εἰκονικῶς τὴν Σούλιτσερ, λομβάνων ὡς ἀμοιβὴν 20,000 μάρκα ἐτησίως. Ὁ βαρῶνος οὐκ ἐδέχθη, ὁ γάμος ἔγινε παρόντος ὡς μάρτυρος τοῦ ἐραστοῦ πείρηγος μεθ' οὗ ἡ Σούλιτσερ ἐπέστρεψεν εἰς Βερολίνον εὐθὺς ἀμέσως μετὰ

τὴν ἱεροεισεσίαν, τοῦ συζύγου ἀπομείναντος μόνου. Ἄλλ' ἤδη ὁ Κάιζερ ἐθύμωσε καὶ πάλιν, καὶ ἀπηγόρευσεν εἰς τοὺς ἐραστὰς νὰ μένουν εἰς Γερμανίαν. Καὶ αὐτοὶ τότε παρεπδημοῦν

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

ΜΑΡΘΑ BRANDÈS. Διεθοῦσα ἐξ Ἀθηνῶν ἔδωσε τέσσαρας παραστάσεις ἐν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ ἢ ὀνομασθῆναι τραγωδίας δεσποινίδος Μάρθα Μπραγιές. Φύσις καλλιτεχνική, εἶχεν ἐπιδοθῆ κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ μουσικὴν, ὅτε αἰφνυδίως ἀπεφάσισε νὰ γείνη ἡθοποιός. Μετὰ θανμασίας σπουδῆς εἰς το Conservatoire τῶν Παρισίων, ἔνθα εἶχε διδάσκαλον τὸν Βόρμς, ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον τῆς Κωμωδίας καὶ εἶτα προσελήφθη εἰς τὸ Βωδεδιόν. Κατόπιν ἐπαίχθη εἰς τὴν «Γαλλικὴν κωμῶδιαν», ἐξ ἧς πρό τιμος ἀπεχώρησε.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Καλλιτέχνη.— Ὅπως ἔγραψεν ἡ «Ἀκαδημία» τοῦ Λονδίνου, ἡ στασιμότης τῆς καλλιτεχνικῆς ἀγοραπωλησίας δὲν ὀφείλεται εἰς τὸ ἠλοοῦν τῶν ἀγοραστῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ὑπερβολικὸν τῶν τιμῶν καὶ ἰδίως ἐκ μέρους τῶν μετρίων καλλιτεχνῶν. Ἐδῶ συμβαίνει τὸ ἐναντίον· αἱ τιμαὶ δὲν εἶναι ὑπερβολικαί, λείπουν ὅμως οἱ ἀγορασταί.

M. B.— Ἡ μετάφρασι τοῦ «Ἀδρόπινον μηχανομῶν» τῆς κερῆς Παπαδόσκενας, κωβερνάντας σὸ σπῆτι τοῦ Πάλλη, ἐπερέβαλεν ὄλας τὰς προσδοκίας τῶν μαλλιαρῶν καὶ τῶν σατυρογράφων. Τὸν οἰσοφάγον ἐγελωτοποίησεν εἰς «καταπιόναν», τὴν πλάτην εἰς «κουτάλαν», τοὺς μῦς εἰς «ποντικούς», τοὺς ὀφθαλμούς εἰς «φεγγίτες», τοὺς βραχίονας εἰς «ρόπαλαν», τὸ ἀνθρακικὸν δὲν εἰς «καρβονικὸ ξυρόν» (!), τὸν νωτιαῖον μυελὸν εἰς «ραχόκοινο».

Ἰδοὺ καὶ μία ἔξοχος φράσις τυχαίως ελλημένῃ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς:

«Ὁ μαζέμος τοῦ ποτικιοῦ γίνεται μοναχὰ στὴν κοιλίᾳ του τὴν κανωμένη ἀπὸ ποτικίνας κλωστές»!!! Καὶ ὁ δὲ μου ὁ Μελαχρονὸς οὐδέποτε ἀπετόλμησε τοιαῦτα πρᾶξι-κοπήματα...

Ἐραγιστῆ.— Ἡ Ἀγγλὶς εἶνε πρότυπον μητρὸς καὶ κόρης, ἡ Γερμανὶς ἀδελφῆς, ἡ Γαλλίς καὶ ἡ Ρωσὶς ἐρωμένης, ἡ Ἰταλίς καὶ ἡ Ἰσπανίς συζύγου.

Γραφεῖα «Πινακοθήκης» ἐν Παρισίοις:
Rue Bleue No 13. Bureaux parisiens.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς Τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν ἤτοι φρ. καὶ ἄλλας στερελάς ἀποδοτέας εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκῶς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρόνται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογησῶν.

Το κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρόνται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ ἀλτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκατήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι καταθέσεων

1 1/2	τοῖς 0/10	κατ' ἔτ. διὰ κατ. 6 μηνῶν
2	» 0/10	» » » 1 ἔτους
2 1/2	» 0/10	» » » 2 ἐτῶν
3	» 0/10	» » » 4 ἐτῶν
4	» 0/10	» » » 5 ἐτῶν

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐπιλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομασίᾳ ἢ ἀνώνυμοι.

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκομίσθησαν νέοι **ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΚΟΝΔΥΛΟΦΟΡΟΙ** ἐκ διαφόρων ἐργοστασίων (FONTAIN PEN).

Οἱ κονδυλοφόροι οὗτοι ἀπαξ πληρούμενοι ἐπαρκοῦσι διὰ γραφῆν 2000 λέξεων.

ΔΕΛΤΑΡΙΑ ἑλληνικὰ ἐκδόσεως Πάλλη καὶ Κοτζιά ἐξαιρετικὸν ποιότητος κωλοῦνται ἐν μᾶζᾳ 5 λεπτ. ἑκάστον.

“ΣΦΥΡΑ”

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΣΑΤΥΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ:) ΜΙΚ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
(Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ

Δύο σελίδες πλήρεις γελοιογραφιῶν ἐπικαίρων.
Ἔγλη οὐμορστικῆ, φιλολογικῆ

πολιτικῆ, κοινωνικῆ.

Συνδρομὴ δρ. 5. Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. 8.
Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» ἐξαιρετικῶς γίνεται ἐκπτώσις, ἥτοι δρ. 3, προπληρωτέα. Ἐξωτερικοῦ φρ. 5.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ»

ΤΟ “ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ”, πίναξ Ν. Γόζη. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1. Ἐπὶ χονδροῦ χάρτου δρ. 2.

“ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ”, δρῆμα Φρ. Κολλῆ, κατὰ μετάφρασιν Ἄγιδος Θεῶν. Τιμᾶται δρ. 1. Ἐπὶ Ὀλλανδικῷ χάρτου δρ. 2.

ΤΟ “ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ”, δρῆμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π. Δημητρακοπούλου Δρ. 1.

ΤΟ “ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ”, πίναξ Φοῖβου Ἀριστέως. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1.

Η “ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ”, πίναξ L. Perrault. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 1.

Η “ΑΙΩΡΑ”, Πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Ο “ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ”, Πίναξ Rochegrosse. Φωτοτυπία. Δρ. 1.

Ο “ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ”, τοίχωμος φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Δρ. 2.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑΚΗΣ

Ζωγράφος, διπλωματοῦχος τοῦ Πολυτέχνειου

Ἐκτελεῖ προσωπογραφίας καὶ ἀναλαμβάνει τὴν εἰκονογραφίαν Ἐκκλησιῶν.—Ἐν Ἀθήραις.

ΤΟΜΟΙ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ”

Τοῦ Α' Β' Γ' Δ' καὶ Ε' ἔτους

εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον μ.ς, τιμώμενοι οἱ χρυσόδετοι δρ. 15, οἱ ἀπλόδετοι δρ. 12.

Διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἡ τιμὴ εἰς χρυσόν.

